

Pecyn Dogfen Cyhoeddus

At:	Gadeirydd ac Aelodau'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau	Dyddiad:	Dydd Gwener, 12 Rhagfyr 2014
		Rhif Union:	01824 712554
		ebost:	dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR ARCHWILIO PARTNERIAETHAU, DYDD IAU, 18 RHAGFYR 2014 am 9.30 am yn YSTAFELL BWYLLGORA 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democraidaid

AGENDA

RHAN 1

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT (Tudalennau 5 - 6)

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYNS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 7 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau a gynhaliwyd ar 6 Tachwedd 2014 (copi ynghlwm).

5 PARTNERIAETH CYNLLUN DATBLYGU GWLEDIG (Tudalennau 17 - 38)

I ystyried adroddiad (copi yn amgaëdig) gan yr Arweinydd Tîm Datblygu Busnes ac Economi (De) am sefyllfa bresennol dull partneriaethol Llywodraeth Cymru wrth gyflawni'r Cynllun Datblygu Gwledig (2007-2013). Yn ogystal darperir gwybodaeth ynglŷn â'r cynlluniau arfaethedig o ran cyllid datblygu gwledig ar gyfer y cyfnod 2014 - 2020.

9:35am – 10:15am

6 ADRODDIAD BLYNYDDOL AR AMDDIFFYN OEDOLION YN SIR DDINBYCH 1 EBRILL 2013 I'R 31 MAWRTH 2014 (Tudalennau 39 - 52)

I ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn ynghyd â'r Adroddiad Blynnyddol ar Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn yn Sir Ddinbych ar gyfer y flwyddyn 1af Ebrill 2013 i'r 31ain Mawrth 2014 (copi yn amgaëdig) sydd yn amlinellu effeithiau'r mesurau amddiffyn ac yn gofyn i'r Pwyllgor adolygu'r cynnydd a wnaed yn y maes allweddol hwn ynghyd â chyd nabod ei bwysigrwydd.

10:15am – 11am

EGWYL

7 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO (Tudalennau 53 - 66)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Archwilio (copi yn amgaëdig) sydd yn gofyn i'r Pwyllgor adolygu ei raglen waith ac sydd yn cyflwyno'r diweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

11:10am – 11:25am

8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGOR

Derbyn unrhyw ddiweddarriadau gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar amrywiol Fyddau a Grwpiau'r Cyngor.

11:25am – 11:30am

RHAN 2 - EITEMAU CYFRINACHOL

GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

Argymhellir yn unol ag Adran 100A (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y Wasg a'r Cyhoedd yn cael eu gwahardd o'r cyfarfod tra bydd yr eitem ganlynol o fusnes yn cael ei hystyried, oherwydd ei bod yn debygol y bydd gwybodaeth eithriedig yn cael ei datgelu fel y'i diffinnir ym mharagraff 14 o Ran 4, Atodlen 12A y Ddeddf.

9 PERFFORMIAD AC ADOLYGIAD Y GWASANAETH TREFTADAETH

(Tudalennau 67 - 76)

I ystyried cyd-adroddiad cyfrinachol gan y Rheolwr Masnachol Treftadaeth, y Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a Threftadaeth, a Phennaeth y Gwasanaethau Prifffyrdd ac Amgylcheddol (copi yn amgaëdig) sydd yn amlinellu y newidiadau a wnaed o fewn Gwasanaethau Treftadaeth y Cyngor ac sydd yn ceisio barn yr aelodau ar ddarparu y gwasanaethau hyn yn y dyfodol.

11:30am – 12:15pm

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cynghorydd Jeanette Chamberlain-Jones (Cadeirydd)

Ann Davies
Meirick Davies
Richard Davies
Pat Jones

Y Cynghorydd Ray Bartley (Is-Gadeirydd)

Margaret McCarroll
Dewi Owens
Merfyn Parry
Bill Tasker

COPIAU I'R:

Holl Gyngorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(*Gweler y nodyn isod*)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchenog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Code of Conduct for Members

DISCLOSURE AND REGISTRATION OF INTERESTS

I, (name) _____

a *member/co-opted member of
(*please delete as appropriate)

Denbighshire County Council

CONFIRM that I have declared a *personal / personal and prejudicial interest not previously declared in accordance with the provisions of Part III of the Council's Code of Conduct for Members, in respect of the following:

(*please delete as appropriate)

Date of Disclosure:

Committee (*please specify*):

Agenda Item No.

Subject Matter:

Nature of Interest:

(See the note below)*

Signed _____

Date _____

*Note: Please provide sufficient detail e.g. 'I am the owner of land adjacent to the application for planning permission made by Mr Jones', or 'My husband / wife is an employee of the company which has made an application for financial assistance'.

Eitem Agenda 4

Cofnodion y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau held on Dydd Iau, 6 Tachwedd 2014 at 9.30 am at Ystafell Bwyllgora 1A, Neuadd y Sir, Rhuthun

Yn bresennol:

Cynghorwyr Raymond Bartley (Is-Gadeirydd), Jeanette Chamberlain-Jones (Cadeirydd), Ann Davies, Meirick Davies, Richard Davies, Pat Jones, Margaret McCarroll, Merfyn Parry a/ac Bill Tasker

Hefyd yn bresennol:

Nicola Stubbins (Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol), Phil Gilroy (Pennaeth Gwasanaeth Oedolion a Busnes), Cathy Curtis-Nelson (Rheolwr Gwasanaeth, Ardal y Gogledd), Rhian Evans (Cydlynnydd Archwilio), Karen Evans (Swyddog Gwasanaethau Democrataidd).

BIPBC - Sally Baxter (Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaeth Cynllunio), Tracey Cooper (Cyfarwyddwr Cynorthwyo Nrysio), Janet Ellis, Catherine Owen-Jones, Meinir Williams (Pennaeth Staff Cysylltiol, Nrysio)

Cynghorydd Bobby Feeley, Aelod Arweiniol dros Ofal Cymdeithasol i Oedolion a Gwasanaethau Plant.

---

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorydd Dewi Owens

2 DATGAN CYSYLTIAD

Mynegodd y Cynghorydd Bill Tasker gysylltiad personol fel aelod o'r Cyngor lechyd Cymuned yn eitem rhif 5 ar y rhaglen.

Mynegodd y Cynghorydd Jeanette Chamberlain Jones gysylltiad personol yn eitemau 5 a 6 oherwydd bod ei chwaer yn gweithio i Fwrdd lechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC)

Mynegodd y Cynghorydd Ann Davies gysylltiad personol gan bod ei mab yng nghyfraith yn gweithio i BIPBC.

3 MATERION BRYNS FEL Y CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Nid oedd unrhyw faterion brys, foddy bynnag, gyda chytundeb y Pwyllgor, newidiodd y Cadeirydd drefn y busnes ar y rhaglen gan ymdrin ag eitem 7 cyn eitem 6.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau a gynhaliwyd ddydd Iau 25 Medi, 2014.

Materion yn Codi

Roedd yr adroddiad gwybodaeth am aelodaeth y Bwrdd Diogelu Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant a Grŵp Cyflwyno BLIDP Conwy wedi'i ddosbarthu fel y gofynnwyd.

Roedd y Pwyllgor Archwilio Perfformiad yn ystyried adroddiad ar deledu cylch caeedig ar 20 Tachwedd 2014.

Penderfynwyd y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ddydd Iau, 25 Medi 2014 fel cofnod cywir.

5 FFRAMWAITH AR GYFER DARPARU GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL AR GYFER POBL HŶN AG ANGHENION CYMHLETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Aelod Arweiniol dros Ofal Cymdeithasol i Oedolion a Gwasanaethau Plant yr adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) tra y bu'r Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes a Chyfarwyddwr Cynllunio Dros Dro BIPBC, yn rhoi gwybod i'r pwyllgor sut roedd y prosiect yn datblygu mewn perthynas â meysydd priodol.

Fe atgoffwyd y Pwyllgor o faint y prosiect hwn gan ddweud bod y Comisiynydd Pobl Hŷn yn awyddus iawn i hyrwyddo'r gwasanaeth a'i weld yn ymestyn i fodel gwasanaeth 7 diwrnod. Er mwyn i hyn gael ei gyflawni mae angen gwneud llawer iawn o waith ac mae angen dod o hyd i'r adnoddau i'w gefnogi. Nodwyd:

- bod gan ddefnyddwyr gwasanaeth gyfradd boddhad uchel gyda'r gwasanaeth hyd yn hyn
- yn allweddol i gyflwyno gwasanaeth da fyddai llywodraethu da, felly yn ystod y misoedd nesaf, bydd y Bwrdd lechyd a Gofal Cymdeithasol Sir Ddinbych yn cael ei adolygu er mwyn sicrhau ei fod yn addas at y diben ac yn cyd-fynd â strwythurau newidiol y Bwrdd lechyd.

Mynegodd aelodau'r pwyllgor bryderon am adroddiadau a dderbyniwyd gan etholwyr bod gofal cleifion mewn ysbytai yn amhersonol weithiau, a bod y diffyg empathi a phryder ymddangosiadol wedi gadael rhai pobl â chanfyddiad o safon wael o nyrsio.

Cydnabuwyd bod y mater hwn wedi cael sylw fel maes pryder yn Adroddiad Andrews yn ddiweddar, 'Ymddiried mewn Gofal', ar Fwrdd lechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, ac yn sgil hynny, roedd pob Bwrdd lechyd wedi ei adolygu. Mae hyn wedi arwain at gyflwyno ymweliadau dirybudd a'r Cyngor lechyd Cymuned (CIC) i weithredu "gwyliau gofal" mewn ysbytai.

Parhaodd y Cyngor Iechyd Cymuned i gynnal ymweliadau â rhybudd a rhai dirybudd ar bob agwedd o ofal, gan gynnwys trugaredd ac urddas. Mae'r ymweliadau hyn wedi bod yn arf hynod o werthfawr ar gyfer nodi arferion gwaith da a drwg ac i rannu arfer da. Fe wnaeth cynrychiolwyr iechyd wirio a oedd hawl i'r ymweliadau hyn ddigwydd yn ystod 'amser llonydd i gael bwyd'.

Roedd cynrychiolwyr o'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod bod angen gwneud mwy o waith i addysgu'r staff Iechyd am fanteision ymweliadau Cyngor Iechyd Cymuned ar gyfer cleifion a gweithwyr iechyd fel eu gilydd. Mae angen meddwl am y Cyngor Iechyd Cymuned fel cyfaill cefnogol yn hytrach na gwrthwynebydd beirniadol.

Clywodd y Pwyllgor fod Ysbyty Maelor Wrecsam wedi bod yn cymryd rhan mewn cynllun peilot o'r enw '*Want Great Care*', a oedd yn holi barn cleifion am eu profiadau gofal yn yr ysbyty. Fel yr arfer, bydd y cynllun peilot hwn yn cael ei werthuso ar ôl iddo ddod i ben ym mis Ionawr 2015 cyn dod i benderfyniad ar ei addasrwydd i'w gyflwyno ar draws sefydliadau Bwrdd Iechyd eraill. Byddai angen ystyried yr amharodrwydd posibl i adrodd nôl ar brofiad negyddol petai angen triniaeth barhaus.

Rhoddwyd sicrwydd i'r aelodau gan swyddogion Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol:

- bod trugaredd ac urddas yn ffurfio rhan o'r rhaglen hyfforddi nyrsio sylfaenol;
- bod trin pobl ag urddas a thrugaredd yn rhan annatod o alwedigaethau iechyd a gofal cymdeithasol;
- y dylai pawb gael eu trin yn gwrtais a chyda pharch bob amser a dylid annog staff i roi gwybod am unrhyw ddigwyddiadau nad oedd yn cyrraedd y nod hwn.

Eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Oedolion a Busnes bod staff rheng flaen wedi cael hyfforddiant gwasanaeth cwsmeriaid yn ddiweddar ar "Dull Sir Ddinbych" a oedd wedi arwain at lyfr gwaith a fyddai'n cael ei ddosbarthu i bob gweithiwr. Dywedodd y derbyniwyd ymateb cwbl gadarnhaol gan gleifion i wasanaethau a oedd yn cael eu darparu dan y Fframwaith hwn, ac roeddynt yn teimlo eu bod wedi'u trin ag urddas a pharch. Serch hynny, gofynnodd yr aelodau i'r swyddogion fod yn ystyriol o lefel uchel o fodlonrwydd ffug gyda lefel y gwasanaethau, ar y sail fod pobl ddiamddiffyn yn gyndyn o feirniadu'r gwasanaethau roeddynt yn eu derbyn am eu bod ofn eu colli.

Fe gadarnhaodd y Swyddogion Bwrdd Iechyd hefyd fod gweithwyr newydd yn gwyllo ffilm addysgu "Beth ydych chi'n ei weld pan fyddwch yn edrych arna i?" yn ystod cyflwyniad, a bod hyfforddiant atodol yn orfodol ar gyfer nyrsys, gyda chefnogaeth rowndiau ac arolygon ategol o'r ward.

Gofynnwyd i swyddogion BIPBC a fyddai Cefnogi Annibyniaeth yn Sir Ddinbych (SID) yn dylanwadu ar ddatblygiad eu cynllun 3 blynedd a sut roeddynt yn gweld y Gwasanaeth Iechyd ar ddiweddr y cyfnod hwnnw. Fe sicrhawyd yr aelodau bod y Bwrdd Iechyd wedi cytuno mewn egwyddor yn ddiweddar, i gefnogi'r dull a amlinellwyd yng Nghynllun Integredig Sengl Bwrdd Gwasanaethau Lleol (BGLI) -

Cynllun Lles Sir Ddinbych - a'i un thema o gefnogi annibyniaeth a dygnwch. Byddai'r Strategaeth hwn yn llywio rhan o gynllun strategol tair blynedd newydd y Bwrdd lechyd gan fod nifer o ddyheadau'r Cynllun Lles yn adlewyrchu bwriadau i ddarparu gwasanaeth yn y dyfodol ee, buddsoddi mewn gwasanaethau cymunedol a gofal sylfaenol gyda'r bwriad o leihau hyd arhosiad mewn ysbyty a oedd yn peryglu annibyniaeth hir dymor – roedd ymyrraeth gynnar neu ataliad yn llawer mwy cost effeithiol i bawb yn yr hir dymor.

Cydnabuwyd nad oedd llawer o unigolion angen gofal proffesiynol i fyw yn annibynnol, ond eu bod angen cwmni a chyfle i ryngweithio'n gymdeithasol er mwyn ffynnu. Er mwyn lliniaru'r risg o unigedd cymdeithasol, roedd staff lechyd a Gofal Cymdeithasol yn gweithio i ymgysylltu â gwasanaethau arbenigol o blith y sector gwirfoddol i ddarparu digwyddiadau yn y gymuned. Fe awgrymwyd bod meddygon teulu (sef yr unig gyswilt cymdeithasol i rai) yn rhannu gwybodaeth am y perygl o unigedd a'r gwasanaethau a allai fod ar gael iddynt. Byddai unrhyw wasanaethau a gomisiynir gan sefydliadau gwirfoddol (3ydd sector) yn destun trefniadau monitro contract llym a fyddai'n cynnwys materion diogelu.

Cyfeiriwyd at orwariant mawr posibl y Bwrdd lechyd a gafodd sylw yn y wasg yn ddiweddar. Cadarnhaodd swyddogion iechyd nad oedd y Bwrdd yn destun mesurau arbennig ar hyn o bryd a dywedasant fod y Bwrdd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru (LIC) i leihau'r gorwariant, a oedd yn ganlyniad rhannol i gynnydd araf gyda rhaglen moderneiddio gwasanaethau iechyd yng Ngogledd Cymru, a tharged arbedion o 8% a osodwyd i'r Bwrdd ei gyflawni.

Dywedodd yr Aelod Arweiniol am Ofal Cymdeithasol -Gwasanaethau Plant ac Oedolion, a oedd yn gwybod am gynllun drafft 3 blynedd y Bwrdd lechyd, bod y cynllun yn edrych yn obeithiol gyda thri isranbarth yn seiliedig ar uno arfaethedig Awdurdodau Lleol, ac felly tri ysbyty cyffredinol yn canolbwytio ar arbenigeddau gwahanol.

Trafododd y Pwyllgor adolygiad o drefniadau llywodraethu a gweithredu Fforymau Partneriaeth ac Arweinyddiaeth newydd a Phanel Dinas yddion. Gofynnwyd i'r aelodau ystyried y canlynol:

- bod gan unrhyw bwyllgorau neu grwpiau newydd Bwrdd lechyd oedd yn ymdrin ag ardaloedd awdurdod lleol Conwy a Sir Ddinbych, nifer cyfartal o gynrychiolwyr o'r ddwy ardal arnynt;
- i'r Pwyllgor edrych ar gyfansoddiad, reciwtio a phenodi ar gyfer y Panel Dinas yddion newydd pan fydd y manylion ar gael
- i wneud ymholiadau ynglŷn ag a fyddai BIPBC yn gwneud cais am y cyllid ychwanegol sydd ar gael gan Lywodraeth y DU ar gyfer wasanaethau dementia, ac os felly pa wasanaethau fyddai'n elwa o ystyried mai gogledd Cymru oedd â'r gyfradd isaf yng Nghymru am roi diagnosis dementia.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes, er y byddai arian Cronfa Gofal Canolraddol (CGC) yn dod i ben ddiwedd mis Mawrth 2015, roedd yn obeithiol y gallai trafodaethau ddechrau gyda'r Bwrdd lechyd cyn bo hir i edrych ar

gyllid ychwanegol a glustnodwyd i'r Gwasanaeth lechyd y gellid ei ddefnyddio i ariannu a chefnogi'r gwaith ardderchog a gychwynnwyd gyda'r arian CGC. Gofynnodd hefyd yngylch argaeledd fideo cyflwyniad y Bwrdd lechyd ar drugaredd ac urddas sylfaenol er mwyn hyfforddi cynulleidfa ehangach staff gofal cymdeithasol.

Dyweddodd yr Aelod Arweiniol dros Ofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion a Phlant) ei bod eisoes wedi bod gweld drafft o gynllun tair blynedd newydd y Bwrdd lechyd. Roedd hi'n teimlo bod modd ei gyflwyno ac roedd hi'n gobeithio na fyddai'r sylw negyddol yn y wasg yn ddiweddar yngylch y Bwrdd lechyd yn tynnu sylw oddi ar ei weithrediad ac yn tanseilio ei gallu i'w ddarparu. Roedd yr Aelod Arweiniol yn obeithiol y byddai yna ddull mwy cydlynol wrth ddatblygu polisi genedlaethol a phenderfynu ar gyllid gan fod gwasanaethau lechyd a Gofal Cymdeithasol bellach yn disgyn o fewn portffolio cyfrifoldebau'r Gweinidog LIC.

Yn dilyn trafodaeth fanwl gan y Pwyllgor:

Penderfynwyd: nodi pob gweithred a gymerwyd hyd yn hyn gan yr holl fudd-ddeiliaid i gyflwyno'r Datganiad o Fwriad i ddarparu gwasanaethau integredig ar gyfer pobl hŷn sydd ag anghenion cymhleth, yn amodol ar yr uchod.

6 ARDALOEDD

Cytunwyd i uno'r cyflwyniadau ar Ardaloedd a Gweithdrefnau Gadael Ysbytai o ystyried rhyngberthynas y pynciau.

7 HYLENDID A RHEOLI AFIECHYD

Derbyniodd y Pwyllgor gyflwyniad gan Gyfarwyddwr Cynorthwyol Nysrio (Atal Heintiau) BIPBC a amlinelloedd y camau a gymerwyd hyd yn hyn er mwyn lleihau'r niferoedd o heintiau sy'n cael eu dal mewn ysbytai. Roedd yn gydnabyddiaeth gyffredinol, y bu cyfradd uwch o Clostridium Difficile (C. diff) yng Nghymru nag yn Lloegr yn 2013.

Cymerwyd camau i ymdrin â hyn drwy newid arferion glanhau gan gynnwys defnyddio cynyrrch sy'n seiliedig ar glorin a chadachau microfibr. Roedd hyn wedi cael effaith wirioneddol ar lendid gweledol. Mae swyddogion y Bwrdd yn cydnabod bod rhai meysydd o Ysbyty Glan Clwyd yn edrych yn fudr er eu bod yn lân oherwydd cyfansoddiad yr adeilad yn methu.

Pwysleisiodd swyddogion y Bwrdd ymrwymiad y Bwrdd i reoli heintiau a mynd i'r afael ag ymwrthedd gwrth-ficrobaidd a oedd yn broblem fyd-eang, nid mewn ysbytai yn unig, ond mewn lleoliadau gofal sylfaenol megis meddygfeydd teulu hefyd. Roedd ynt wedi buddsoddi adnoddau ariannol ac wedi reciwtio staff yn benodol i fynd i'r afael â rheoli heintiau o fewn sefydliadau'r Bwrdd ac ar y wardiau.

Gwelwyd gwelliannau eisoes i reoli heintiau ac mae'r cynnydd sydd wedi'i wneud hyd yn hyn wedi'i ddilysu'n allanol. Roedd y Bwrdd wedi ymrwymo i ysgogi

gwelliant drwy archwilio'r ddadansoddiad achos. Maent bellach yn canolbwytio ar welliant pellach i brosesau glanhau a lleihau achosion o MRSA a heintiau eraill trwy weithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol a phartneriaid eraill. Hysbyswyd y Pwyllgor bod Llywodraeth Cymru yn cynhyrchu ystadegau, sydd ar gael i'r cyhoedd, sydd yn dangos achosion o C. diff.

Mynegodd Aelodau'r Pwyllgor bryder y gallai nyrsys a gweithwyr gofal iechyd eraill gael eu gweld yn gwisgo eu dillad ward/gwaith y tu allan i'w amgylchedd gwaith glân, ee, yn siopa mewn archfarchnadoedd ac ati, ac yn cwestiynu sut roedd hyn yn effeithio ar reoli haint ac a oedd unrhyw bolisiâu yn ymwneud â'r mater hwn.

Cadarnhaodd swyddogion iechyd fod gan y Bwrdd lechyd bolisi clir ar wisgo gwisgoedd y tu allan i ysbytai a thra oddi ar ddyletswydd, a bod gwisgo gwisg weithredol mewn amgylchedd nad oedd yn ymwneud â lleoliad iechyd y Bwrdd, yn fater disgynblu.

Mewn ymateb i gwestiynau'r aelodau, cadarnhaodd swyddogion lechyd fod:

- staff yn cael eu hannog yn aml i herio arferion o beidio â chydymffurfio â'r arferion gwisg a hylendid, fel yr oedd cleifion ac ymwelwyr;
- ffedogau yn cael eu hystyried yn llawer mwy hylan na'r cotiau gwyn llawes hir ar gyfer yr holl staff yr ysbyty;
- mae cleifion wedi cael eu hannog i ddilyn gofynion ymolchi a gwisgo wrth gyrraedd yr ysbyty a chyn-llawdriniaeth. Os bydd claf yn gwrthod cydymffurfio â'r ceisiadau hyn ni fydd modd gweithredu yn eu herbyn gan fod rhaid i staff barchu hawl unigolion i ddewis. Fodd bynnag, byddai unrhyw feysydd agored ar gyfer llawdriniaeth yn cael eu glanhau;
- roedd clustnodi wardiau unigol i lanhawyr wedi bod yn arfer da. Os yw glanhawyr yn gyfrifol am ardaloedd penodol, y canfyddiad oedd bod gan ddynt falchder yn eu gwaith. Roedd cyfarfodydd rheolaidd gyda'u harweinydd wardiau yn arwain at well cyfathrebu a gwelliant yn yr amgylchedd.
- roedd cydberthynas glir rhwng adeiladau glân, modern a hylendid, felly roedd buddsoddiad pellach yn cael ei wneud mewn staff domestig;
- roedd pob toiled yng nghyffiniau ystafelloedd llawdriniaeth yn cynnwys basnau ymolchi yn unol â rheoliadau adeiladu;
- fe nodwyd nad oedd digon o gadeiriau i ymwelwyr ar wardiau, ac roedd hyn yn golygu bod ymwelwyr yn eistedd ar welyau cleifion tra'n ymweld. Bydd rhagor o gadeiriau yn cael eu darparu;
- cynhaliwyd ymweliadau llywodraethu clinigol i feddygfeydd meddygon teulu i gynnal gwiriadau dirybudd;
- yn y blynnyddoedd diwethaf roedd gormod o fwlch rhwng arweinwyr a staff rheng-flaen, mae hyn bellach yn cael ei gywiro;

- mae urddas a pharch bellach yn cael eu hyrwyddo ger y 'drws ffrynt' ee, yn ddiweddar cafodd system o ddosbarthu cleifion mewn ambiwlansys y tu allan i'r adran Damweiniau ac Achosion Brys ei cyflwyno. Roedd hyn wedi cyflawni canlyniad cadarnhaol gan arwain at gleifion yn cael eu cyfeirio i'r mannau priodol i gael triniaeth cyn gynted ag y bo modd, gan ryddhau ambiwlansys i fynd i ateb eu galwad nesaf. O ganlyniad roedd gweld ambiwlansys yn ciwio y tu allan i adran Damweiniau ac Achosion Brys bellach yn eithriad nid yn ddigwyddiad rheolaidd;
- nid yw cau rhai o'r ysbytai cymuned wedi cymhlethu amseroedd aros ambiwlans yn yr ysbytai cyffredinol, gan fod yr ysbytai sydd wedi cau o safon gwael iawn ac felly yn berygl cynyddol i gleifion oedd yn dioddef o heintiau a ddaliwyd yn yr ysbyty;
- yn y pendraw byddai gwaith integredig rhwng staff meddygol ac anfeddygol yn arwain at y profiad gorau posibl i'r claf ar adeg ofidus iawn.

8 GWEITHDREFNAU GADAEL YSBYTAI

Trafodwyd y cyflwyniad (a ddosbarthwyd yn flaenorol) ac adroddiadau ar lafar ar gyfer Ardaloedd a Gweithdrefnau Gadael Ysbtytai, o dan yr un eitem fusnes. Roedd y cyflwyniad yn tynnu sylw at yr adborth a dderbyniwyd hyd yn hyn a'r ystadegau ar y nifer sy'n manteisio ar y Gwasanaeth Ardaloedd newydd.

Fe rannwyd gwybodaeth ynghylch yr ardaloedd ychwanegol sydd wrthi'n cael eu datblygu yn rhan o'r Gwasanaeth, a oedd yn cynnwys cynllunio gweithlu. Rhoddwyd manylion am Wasanaeth Pwynt Mynediad Sengl a gafodd ei lansio'n ddiweddar, gan gynnwys yr asesiadau gwahanol sydd ar gael yn rhan o'r Gwasanaeth hwn. Mae'r gwasanaethau Ardaloedd a Phwynt Mynediad Sengl yn cefnogi cynllunio ar gyfer gadael ysbyty a gofalwyr i'w cefnogi.

Mewn ymateb i gwestiynau'r aelodau, dywedodd y swyddogion:

- o 1 Rhagfyr 2014, byddai un ddogfen nrysio integredig 16 tudalen yn cael ei chyflwyno ym mhob ysbyty BIPBC. Byddai'r ddogfen hon yn manylu ar 'daith' y claf yr holl ffordd drwedd o gael eu derbyn i'r ysbyty hyd at gael gadael, a byddai'n cynnwys yr holl wybodaeth sy'n berthnasol i gynorthwyo a gwella'r broses gadael. Fe luniwyd y ddogfen i wella ansawdd y wybodaeth sydd ar gael i'r holl fudd-ddeiliaid, gan gynnwys y Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl, gan ei fod wedi dod i'r amlwg bod gan ysbytai cymuned wybodaeth o safon llawer gwell ar siwrneiau cleifion drwy ysbytai;
- roedd uwch arweinwyr bellach yn cael eu cyflwyno i ysbytai cymuned ac roedd y Bwrdd Iechyd yn edrych ar ddichonoldeb newid y broses gadael dan arweiniad 'meddyg penodol' mewn ysbytai cymuned, i broses dan arweiniad amlddisgyblaethol. Roedd angen gwneud rhagor o waith i ymdrin â'r cynnig hwn;
- roedd gan yr Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwlans Cymru (YGAC) fodel effeithiol ar waith a elwir yn *Paramedic Pathfinder* - ei nod oedd darparu lefel briodol o ofal ar yr amser priodol. Mae ymdrechion ar y gweill i geisio dod â'r YGAC

i mewn i'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl gan y teimlwyd y byddai hyn yn cyd-fynd â'r gwasanaethau sydd eisoes ar gael dan Pwynt Mynediad Sengl;

- roedd angen mwy o waith er mwyn cryfhau'r cysylltiadau gwaith gyda'r sector annibynnol;
- roedd y Gwasanaeth Ardaloeedd yn wasanaeth hyblyg wedi'i anelu at ddiwallu anghenion pobl a chefnogi eu hannibyniaeth mewn modd effeithiol, â llai o ogwydd tuag at y broses, ac esmwyth rhwng lechyd a Gofal Cymdeithasol, ac i'r gwrthwyneb;
- roedd timau amlddisgyblaeth bellach yn weithredol ym mhob Adran Damweiniau ac Achosion Brys. Mae'r timau hyn wrth law i rannu arbenigedd, gwybodaeth ac i gyfeirio cleifion a gofalwyr i holl wasanaethau sydd ar gael iddynt;
- mae pob meddygfa teulu yn Sir Ddinbych, ac eithrio un, yn ymwneud â'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl;
- byddai trigolion Sir Ddinbych oedd yn derbyn driniaeth mewn ysbtyt y tu allan i'r sir hefyd yn cael yr un hawliau i'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl â'r rheini oedd yn derbyn triniaeth o fewn y sir.
- gallai unigolion gyfeirio eu hunain i'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl. Gallai pobl eraill gyfeirio pobl at y Gwasanaeth gyda caniatâd yr unigolyn. Yr unig amser nad oedd angen caniatâd yr unigolyn i gyfeirio at y Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl oedd os oedd pryderon diogelu;
- fel gydag unrhyw wasanaeth ifanc, byddai yna drafferthion. Ar ôl gweithio drwy'r rhain, roedd gan y cysyniad y potensial i fod yn wasanaeth da iawn ar gyfer yr unigolion sydd ei angen a'r ymarferwyr, gan ei fod cyfuno agweddu allweddol o wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ac yn gwneud y cyfan ar gael drwy gysylltiad cychwynnol gyda'r gwasanaeth;
- cytunodd swyddogion y byddai copi o daflen a cherdyn busnes Pwynt Mynediad Sengl ar gael i bob cynghorydd sir drwy'r system bost mewnol, byddai hyn yn galluogi cynghorwyr i hyrwyddo'r gwasanaeth i drigolion yn eu hardaloedd;
- roedd atgyfeiriadau Anableddau Dysgu i'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl yn tueddu i fod yn bobl ifanc yn cael eu trosglwyddo o Wasanaethau Plant i Wasanaethau Oedolion;
- byddai'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl yn ystyried dewis iaith defnyddwyr gwasanaethau er mwyn cyfathrebu.

Yn dilyn trafodaeth fanwl:

Penderfynwyd: derbyn yr adroddiadau a gofyn am adroddiad ar y cynnydd a wnaed gyda sefydlu'r Gwasanaeth Pwynt Mynediad Sengl i gael ei gynnwys yn rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor ymhen deuddeg mis, yn amodol ar y sylwadau uchod.

9 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO

Ystyriodd y Pwyllgor ei Raglen Gwaith i'r Dyfodol ddrafft ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol fel y manylir yn Atodiad 1. Cytunodd yr aelodau iadael 3 eitem ar y rhaglen yng nghyfarfod mis Rhagfyr.

Penderfynwyd, yn unol â'r eitem fusnes uchod, i ohirio'r adroddiad cynnydd ar Wasanaeth Pwynt Mynediad Sengl o gyfarfod mis Chwefror hyd at fis Medi 2015, pan fyddai'r Gwasanaeth wedi cael ei sefydlu'n well.

Bod adroddiad ar y Panel Dinasyddion arfaethedig yn cael ei gynnwys yn y rhaglen gwaith i'r dyfodol.

Atgoffwyd yr aelodau bod yr hyfforddiant Sgiliau Cadeirio Archwilio ar 27 Tachwedd yn agored i bob aelod - nid Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Grŵp yn unig - byddai manylion y cws yn cael eu hailddosbarthu. Felly:

Penderfynwyd: fod y Pwyllgor yn cymeradwyo rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor yn amodol ar yr uchod.

10 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU

Dyweddodd y Cyngropydd Richard Davies ei fod wedi bod yn bresennol mewn cyfarfod i baratoi ar gyfer her Gwella a Moderneiddio Busnes y Gwasanaeth. Nid oedd unrhyw gynrychiolwyr o Bwyllgorau Archwilio eraill yn bresennol.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Rhagfyr 2014
Aelodau Arweiniol:	Aelod Arweiniol Hamdden, Twristiaeth leuenctid a Datblygu Gwledig ac Aelod Arweiniol Addysg
Awdur yr Adroddiad:	Arweinydd Tîm Datblygu Busnes ac Economi (De)

Teitl:	Partneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig
--------	---------------------------------------

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn esbonio Cynllun Datblygu Gwledig (CDG) Cymru - 2007-2013 a'r broses y mae Llywodraeth Cymru yn ei dilyn wrth ddarparu gweithgareddau sy'n cefnogi cefn gwlad a chymunedau gwledig. Mae Cynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-2013 yn rhan o strategaeth ar y cyd rhwng Llywodraeth Cymru a'r Undeb Ewropeaidd (UE) i wneud ein cefn gwlad yn lle gwell i fyw ac i weithio ynddo.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Bydd yr adroddiad hwn yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau am sefyllfa bresennol dull partneriaethol Llywodraeth Cymru (LIC) wrth gyflawni'r Cynllun Datblygu Gwledig (2007-2013). Bydd hefyd yn rhoi gwybodaeth am Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-2013 a'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn y Sir Ddinbych Wledig. Daw'r rhaglen bresennol i ben ym mis Rhagfyr 2014, a hyd yn hyn nid yw Cynllun Datblygu Gwledig 2014–2020 wedi ei gymeradwyo gan y Comisiwn Ewropeaidd. Adroddir ar lafar am y cynnydd wnaed gyda hwn yn y cyfarfod.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Dynodi arferion da o ran sut mae rhaglen gyllid bresennol y Cynllun Datblygu Gwledig yn cael ei chyflawni yn y Sir Ddinbych Wledig ac unrhyw ddysgu y gellir ei roi ar waith yng nghyfnod y rhaglen newydd.

4. Manylion am yr adroddiad

Caiff y Cynllun Datblygu Gwledig ei ariannu gan Gronfa Amaethyddiaeth Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig a chan Lywodraeth Cymru. Caiff y cyllid ar gyfer y rhaglen hon ei gyfyngu i ardaloedd sy'n cael eu diffinio fel rhai gwledig, ac felly yn Sir Ddinbych mae pob ward yn gymwys ac eithrio'r Rhyl, Prestatyn a Gallt Melyd a Diserth.

Mae i'r Cynllun Datblygu Gwledig bedwar maes, a elwir yn Echel 1, 2, 3 a 4.

ECHEL 1 - gwneud ffermio, coedwigaeth a phrosesu bwyd yn fwy cystadleuol.

ECHEL 2 - gwarchod ein tirwedd a'r amgylchedd.

ECHEL 3 - gwella ansawdd bywyd ac annog arallgyfeirio.

ECHEL 4 – dull peilota er mwyn cynorthwyo cymunedau gyda datblygu gwledig yn defnyddio'r dull LEADER (sef methodoleg ar gyfer ymgysylltu ar lawr gwlad ac ar gyfer treialu dulliau arloesol, prosesau a chynnrych yn gyn-fasnachol).

Mae **Echel 1 a 2** yn cael eu rheoli a'u darparu'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Mae **Echel 3 a 4** yn cael eu rheoli gan bartneriaethau lleol a chan Grwpiau Gweithredu Lleol.

Er mwyn bod yn gymwys i wneud cais am gyllid o dan y rhaglen hon roedd angen i Bartneriaethau Lleol a Grwpiau Gweithredu Lleol gyflwyno Strategaeth Ddatblygu Lleol. Lluniwyd y Strategaeth Ddatblygu Lleol gychwynnol yn 2007 a chafoedd ei chysylltu â strategaethau cyfrebol Sir Ddinbych ar y pryd. (Mae copïau ar gael ar gais, ond nid yw'r ddogfen wedi ei hatodi oherwydd ei maint).

Mae Echel 3 yn cael ei chyflawni drwy gyfrwng Partneriaeth Leol ar Lefel Unedol, mae Echel 4 LEADER yn cael ei chyflawni gan Grŵp Gweithredu Lleol (GGLI). Mae'r Partneriaethau Lleol a'r Grwpiau Gweithredu Lleol yn cyflawni prosiectau i wella ansawdd bywyd mewn ardaloedd gwledig ac i arallgyfeirio'r economi wledig. Mae prosiectau Echel 4 yn cael eu cyflawni yn defnyddio'r dull LEADER.

Mae pob Partneriaeth Leol wedi eu hymgorffori ac wedi penodi Corff Arweiniol fel gweithredydd arweiniol yn weinyddol ac yn ariannol. Ym mhob achos, y Corff arweiniol a benodwyd ar gyfer y Partneriaethau Lleol yw'r Awdurdod Lleol perthnasol.

Mae gan y Corff Arweiniol (Cyngor Sir Ddinbych) gyfrifoldeb cyffredinol i gynorthwyo Partneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig Sir Ddinbych i gyflawni ei chyfrifoldebau o dan Gytundeb Cyllido Llywodraeth Cymru ar gyfer darparu Echel 3 a 4. Mae hefyd yn cyflawni swyddogaeth ysgrifenyddiaeth y bartneriaeth ac yn hwyluso'r berthynas rhwng y Grŵp Gweithredu Lleol a'r Bartneriaeth, a rhwng y Grŵp Gweithredu Lleol a'r Cydlynau Ariannol, a gyflawnir gan Dîm Hawliau Cyllid Allanol, Cyngor Sir Ddinbych.

Enw'r Grŵp Gweithredu Lleol yw Cadwyn Clwyd Cyfyngedig. Cwmni cyfyngedig trwy warant yw Cadwyn Clwyd sy'n asiantaeth ddatblygu gwledig sy'n rhoi arweiniad a chefnogaeth i ddatblygu ac arallgyfeirio'r economi wledig yn Sir Ddinbych a Sir y Fflint trwy gyfrwng cyllid y Cynllun Datblygu Gwledig, cyllid domestig o'r Deyrnas Unedig a chyllid o'r sector preifat. Mae'n gweithio'n uniongyrchol gyda chymunedau lleol er mwyn helpu i ddatblygu a gweithredu prosiectau fydd o fudd i economi leol yr ardal.

Yn rhan o'r Grŵp Gweithredu Lleol mae Bwrdd Cyfarwyddwyr, Grŵp Cyngori Technegol Partneriaethol, Gweithgorau Prosiect a staff y GGLI. Yn gyffredinol, bydd y GGLI yn cynorthwyo i ddatblygu a gweithredu Echel 3 a 4, ac mae ganddo gyfrifoldeb penodol dros ddatblygu a gweithredu Echel 4 yn defnyddio methodoleg LEADER. Bydd y GGLI yn datblygu camau arloesol i weithredu Echel 4 o fewn cyd-destun y Strategaeth Ddatblygu Lleol, ac yn sicrhau cyfatebolwydd rhwng y camau gweithredu sy'n cael eu peilota dan Echel 4 a phrosiectau prif ffrwd sy'n digwydd yn rhan o Echel 3.

Wedi i Lywodraeth Cymru dderbyn Strategaeth Ddatblygu Lleol Sir Ddinbych yn wreiddiol gwahoddwyd Partneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig Sir Ddinbych i gyflwyno cynllun busnes a phrosiectau o dan Echel 3 a 4 ar gyfer Cynllun Busnes Un (2007-2011) ac yn fwy diweddgar ar gyfer Cynllun Busnes Dau (2011 -2013), sydd bellach wedi ei ymestyn i 2014. Dewisodd y Bartneriaeth wahodd ceisiadau ar gyfer Cynllun Busnes Un a Dau trwy ddull 'galwad agored' lle gwahoddwyd ceisiadau gogyfer â phrosiectau oedd yn mynd i'r afael ag anghenion y Strategaeth Ddatblygu Lleol. Os yn llwyddiannus, byddai'r ymgeiswyr wedyn yn cyflawni'r prosiect. O dan gynllun busnes

dau, dim ond un cais ar gyfer pob un o saith mesur y Cynllun Datblygu Gwledig y gellid ei gyflwyno ar gyfer Echel 3 ac un cais ar gyfer Echel 4.

Cafodd ceisiadau felly eu cyfuno gan y Corff Arweiniol i uchafu'r budd i'r ardal wledig, gyda chymeradwyaeth Partneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig Sir Ddinbych cyn cael eu sgorio maes o law gan Lywodraeth Cymru. Roedd y sawl a oedd yn sgorio yn uwch na'r trothwy (mae hon yn broses gystadleuol gyda chyllideb gyfyngedig) yn cael eu cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru. Caiff Dangosyddion Perfformiad eu hawgrymu yn ystod y cam ymgeisio, ac os yw'r prosiectau'n llwyddiannus, yna mae'r Dangosyddion Perfformiad hyn hefyd yn cael eu cymeradwyo gan Lywodraeth Cymru.

Gweler Atodiad 1 ynghlwm sy'n darparu manylion prosiectau ac allbynnau Cynllun Busnes 2, ac Atodiad 2 sy'n rhoi manylion Aelodaeth y Bartneriaeth Cynllun Datblygu Gwledig a manylion Aelodaeth y Grŵp Gweithredu Lleol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r prosiectau cyfredol a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru o dan Gynllun Busnes dau yn darparu:

Blaenoriaeth - datblygu'r economi leol:

Cyfleoedd newydd am swyddi o ansawdd yn yr ardal wledig a'r sgiliau sydd eu hangen: i gael mynediad at y swyddi hyn; i leihau anweithgarwch economaidd lle bo'n ymarferol; i arallgyfeirio'r sylfaen economaidd leol; i ddatblygu marchnadoedd newydd ar gyfer busnesau. Cyflawnir hyn trwy gyfrwng y Grantiau ar gyfer Busnesau bychain a'r cynllun Bwrseriaethau. Mae Cadwyn Clwyd yn ddiweddar wedi sefydlu cynllun bwrseriaeth 'menywod yn mentro'.

Blaenoriaeth - strydoedd glân a thaclus:

Mae gweithio'n uniongyrchol gyda'r Gymuned wrth fabwysiadu methodoleg LEADER Echel 4 yn galluogi ymgysylltu ar lawr gwlad ac yn blaenoriaethu anghenion y rhai hynny'n lleol. O ganlyniad, mae hyn yn cryfhau'r ac yn diogelu bywiogrwydd cymunedau gwledig ac yn gwella ansawdd bywyd pobl. Gall gweithgarwch y Grŵp Gweithredu Lleol weithio gyda'r gymuned i ddynodi meysydd sy'n peri problemau a pheilot a dulliau a fydd yn arwain at welliannau sy'n cyfrannu at wella'r amgylchedd.

Mae prosiectau Echel 3 a 4 yn mynd i'r afael â gweledigaeth, amcanion a themâu strategol Strategaeth Ddatblygu Lleol Sir Ddinbych er mwyn adeiladu ar gryfderau cynhenid ardaloedd gwledig Sir Ddinbych. Nod cyffredinol y prosiectau yw cefnogi datblygiad cymunedau gwledig cynaliadwy, gan helpu creu ardal wledig lle mae ar bobl eisiau byw, gweithio a buddsoddi ynddi.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Daw costau cynnal swyddogaeth Corff Arweiniol yn gyfan gwbl drwy gyllideb Llywodraeth Cymru sef 15% o gyfanswm gwariant Cyhoeddus prosiectau Echel 3. A daw costau cynnal y Grŵp Gweithredu Lleol drwy gyllideb Llywodraeth Cymru o hyd at 20% o gyfanswm y gwariant cyhoeddus a gymeradwywyd. Mae Cyllideb y Corff Arweiniol hefyd yn cynnwys dyraniad amser ar gyfer y tîm Hawliau Cyllid Allanol er mwyn cyfuno ceisiadau ar gyfer Llywodraeth Cymru. Mae gwasanaethau eraill ynghlwm yn y gwaith o gyflawni Cynllun Busnes dau prosiectau Echel 3 - megis y tîm

Twristiaeth sy'n cyflawni Prosiect 'Cyrchfan Sir Ddinbych a'r gwasanaeth Datblygu Economaidd a Busnes sy'n darparu Grantiau Creu a Datblygu Busnes yn y Sir Ddinbych Wledig. Mae Cadwyn Clwyd, yn ogystal â chyflawni gweithgarwch Echel 4 drwy'r dull LEADER, hefyd yn cyflawni prosiectau 'Twristiaeth Werdd' a Bwrsariaeth Mentergarwch y Sir Ddinbych Wledig o dan Echel 3.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd ar gyfer y penderfyniad? Dylid atodi templed Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei gwblhau fel atodiad i'

Gweler yr asesiad o effaith ar gydraddoldeb wedi eu hatodi yn Atodiad 3.

8. Pa ymgynghori a wnaed gyda'r Pwyllgor Archwilio ac eraill?

Llywodraeth Cymru sy'n gyfrifol am barato'i'r Cynllun Datblygu Gwledig yng Nghymru. O ganlyniad, maent yn ymgynghori'n helaeth cyn lansio unrhyw gyfnod rhaglen newydd.

Lansiodd Llywodraeth Cymru ymgynghoriad ar ddiwygio'r PAC yn 2013, darparodd Cyngor Sir Ddinbych ymateb yn ogystal ag ymateb ar y cyd gan Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

Lansiodd Alun Davies AC, cyn Weinidog Llywodraeth Cymru dros Adnoddau Naturiol a Bwyd, ymgynghoriad cyhoeddus a'r Cynllun Datblygu Gwledig yn ystod mis Chwefror, 2014.

Ymgynghorwyd â Phartneriaeth y Cynllun Datblygu Gwledig a'r Grŵp Gweithredu Lleol ynglŷn â'r ffordd ymlaen sy'n cael ei chynnig.

Gogyfer â'r rhaglen newydd o ariannu gan yr Undeb Ewropeaidd, bydd un Pwyllgor Monitro Rhaglen a fydd yn goruchwyllo sut y caiff amrywiol gronfeydd Buddsoddi a Strwythurol Ewropeaidd, gan gynnwys y Cynllun Datblygu Gwledig a Chronfeydd Strwythurol, eu rhoi ar waith, er mwyn sicrhau eu bod yn cael yr effaith fwyaf posibl.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol amlwg wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn. Daw'r gyllideb ar gyfer y Corff Arweiniol yn gyfan gwbl gan Lywodraeth Cymru ac felly ni ddylai fod unrhyw effaith ar gyllidebau presennol.

10. Beth yw'r risgiau ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae Cyngor Sir Ddinbych fel Corff Arweiniol wedi dod i gytundeb ariannu gyda Llywodraeth Cymru i gyflawni prosiectau Cynllun Busnes Dau. Felly, mae'r Corff Arweiniol yn gweithredu'n unol â'r cytundeb hwn ac yn unol â safonau diliysadwy i osgoi cael unrhyw ostyngiad neu gosb. Mae pob un o Brosiectau'r Cynllun Datblygu Gwledig yn amodol ar archwiliadau 'yn y fan a'r lle' gan Arolygiaeth Wledig Cymru. (Mae copïau o'r cytundeb cyllido a'r safonau diliysadwy ar gael ar gais, ond nid ydynt wedi eu hatodi oherwydd maint). Mae Cyngor Sir Ddinbych wedi gwarantu'r arian cyfatebol ar gyfer yr elfen Echel 4 ond ni fu angen cyfrannu unrhyw arian hyd yn hyn.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn rhoi'r pŵer i'r Cyngor wneud unrhyw beth y creda sy'n debygol o hyrwyddo neu wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yr ardal.

Mae erthyglau 6.3.3(d) a 6.3.4(d) yn amlinellu pwerau'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â'r mater hwn.

Swyddog Cyswllt:

Arweinydd Tîm Datblygu Busnes ac Economi'r De

Ffôn: 01824 708019

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 1 – Project details and Outputs

Axis 3

DEN 52 - Rural Denbighshire Business Creation and Development Measure 312

This project will aim to assist the formation and growth of business through two key activities:

- Business advice / reviews and IT reviews and small (capital) grants for micro rural enterprises. (Undertaken by Denbighshire County Council)
- A Rural Denbighshire Enterprise Bursary scheme for individuals aged between 19-30 together with business advice and mentoring. (Undertaken by Cadwyn Clwyd).

The grants will be aimed at micro rural enterprises employing 9 or less and providing a capital grant of 50% giving a maximum of £5,000 where appropriate but will target projects which are £2,499 or less which can't access the North Wales Local Investment Fund (LIF).

There will also be further assistance / after care, offered post the award of a grant to assist the company to maximise their investment and grow the business. The Rural Denbighshire Enterprise Rehearsal scheme will target those who are unemployed but wish to start a micro enterprise and not lose their benefits whilst they make their initial plans to enter the labour market.

The Rural Denbighshire Enterprise Bursary scheme will provide economic opportunities for young people, the underemployed and community groups in rural Denbighshire. It will encourage entrepreneurship in young people and the unemployed or those facing redundancy. It builds their capacity to start a business, and provides them with the support and financial assistance to start their enterprise.

This will in turn provide opportunities for a broader range of better paid employment opportunities, raising economic activity rates and enhancing additional mainstream services safeguarding the vitality of the rural area and its communities.

Project Name	Axis	Measure	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
Rural Denbighshire Business Creation and Development	3	312	935,138	660,483	274,655

Cadwyn Clwyd Portion of Funding	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
	202,276	177,621	24,655

Denbighshire County Council Portion of Funding	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
	732,862	482,862	250,000

Project Outputs:

PERFORMANCE INDICATOR	TOTAL TARGET
Number of micro enterprises financially supported	35
number of individuals financially supported to create a new micro enterprise	80
Number of micro enterprises advised or assisted	70
Number of individuals advised to support the creation of a new micro enterprise (pre-start)	135
Number of marketing & promotional activities undertaken	15
Number of activities undertaken to raise awareness of the environmental consequences of a project	1
Number of activities that actively encourages or promotes action to address environmental sustainability	1
Number of enterprises adopting or improving environmental management systems	10
Number of awareness raising sessions	1
Number of Welsh Speakers participating in the project	1
Gross number of jobs created	62
Number of micro enterprises created	45

Examples: Arcform Limited received grant assistance to help purchase new machinery and tooling. This has helped them maintain growth despite the current economic climate. The benefits of the grant for the company were immediate, giving them the opportunity to increase efficiency in manufacturing existing products by making them more competitive, and having a greater capacity for in-house production. This has also created jobs for Arcform Limited.

An applicant has received funding to set up a motorcycle instruction company.

DEN53 - Green Tourism & Destination Denbighshire – Encouragement of Tourism Activities
Measure 313

The project will support green, heritage and cultural tourism within rural Denbighshire focused around the principles covered by EUROPARC. The project will support the combination of activities and provisions in the area e.g. mountain biking / trails with accommodation providers, footpath networks linked with rural businesses, walking linked with cultural events. The recently designated EUROPARC Charter Status for the Clwydian Range AONB will act as a focus for the project, and the principles of the Charter will underpin the project and will be applied to wider rural Denbighshire to develop sustainable tourism.

The project will increase visitor numbers to the county, increase the length of their stay, improve their enjoyment and understanding and encourage more year round visits to the county. The project will use new and innovative information and communications technology to improve access to information and to develop relevant interpretation methods to promote the county's cultural heritage.

The Project will also provide openings for the future economic development of tourism through supporting initiatives on a local level which both promote and enhance the visitor experience. It will extend the tourism season through the development of tourism attractions and interpretation and green tourism opportunities.

The project will assist with the setting up of a county wide tourism association and supports some key networking events to encourage and develop tourism products and services.

Project Name	Axis	Measure	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
Green Tourism & Destination Denbighshire	3	313	1,127,663	902,130	225,533

Cadwyn Clwyd Portion of Funding	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
	757,163	681,630	75,533

Denbighshire County Council Portion of Funding	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
	370,500.00	220,500.00	150,000.00

Project Outputs:

PERFORMANCE INDICATOR	TOTAL TARGET
Number of small scale tourism infrastructure projects financially supported	37
Number of projects to develop and/or market a rural tourism product or service financially supported	33
Number of enterprises advised or assisted to develop and/or market a tourism project	47
Number of feasibility studies undertaken	2
Number of marketing and promotional activities undertaken	6
Number of activities undertaken to raise awareness of the environmental consequences of a project	1
Number of local recreational infrastructure projects financially supported	11
Additional number of tourists attracted to the region	22300

Examples of projects Supported:

- Open Doors 2013 – to support Denbighshire's Civic Societies to put on the Open Doors event during September 2013. The funding will support the programme of events including, promotional material and coordination. The heritage experience will be further enriched with talks, guided walks and exhibitions that bring the sites to life.
- Denbigh Website – following the recent success of the Denbigh Branding study the town are keen to bring their website in line with the current branding. The brand celebrates all that is special about Denbigh and gives a strong, proud identity with which to tell the world about the town. The new website will meet the needs of the Denbigh Tourism Community and meet the expectations of prospective visitors to the area.
- Pen y Pigyn - Situated in the Clwydian Range and Dee Valley Area of Outstanding Natural Beauty (AONB), Coed Pen y Pigyn is 9 acres consisting of mixed habitats. The site is regularly used by local people and visitors alike. The community of Corwen wish to replace the old, dilapidated flagpole that is incorporated into the memorial at Pen y Pigyn viewpoint. The roots of the project firmly belong to the community, and there is a real drive within Corwen to have all of the above works undertaken and completed by the end of August 2013. This is so that everything would be in place for the viewing area to be the focal point for Dydd Owain Glyndwr – held on September 16th each year.

Axis 4

DEN58 – Innovation Denbighshire Total Project – Delivered by Cadwyn Clwyd Value £2,474,166

The Innovation Denbighshire project aims to address the Denbighshire Local Development Strategy's objectives and build on the inherent strengths of Denbighshire's rural areas. The overall aim of the project is to support the development of sustainable rural communities, helping to create a rural area in which people want to live, work and invest in.

Innovation Denbighshire is comprised of project activity strands that are focused to deliver the following three objectives:

Objective 1: To promote innovation, entrepreneurship and distinctiveness

Objective 2: To safeguard the area's natural, cultural and heritage assets, maximising their economic potential for local businesses and communities

Objective 3: To develop and engender greater community cohesiveness

As an Axis 4 project, Innovation Denbighshire follows the LEADER approach that encourages grass roots engagement with community groups in rural Denbighshire to develop projects that meet their needs.

Project Name	Axis	Total Project £	EAFRD/WAG £	Levered Funding £
Innovation Denbighshire	4	2,474,166.00	1,979,332.80	494,833.20

Project Outputs:

PERFORMANCE INDICATOR	TOTAL TARGET
Number of individuals advised for the development of a cooperation initiative	100
Number cooperation initiatives financially supported	12
Number of farm holdings and holdings of other land managers receiving support	100
Number of farming household members advised to diversify into non-agricultural activities	35
Number of individuals financially supported to create a new microenterprise	15
Number of micro enterprises advised or assisted	35
Number of enterprises advised for the development / marketing of tourism projects	30
Number of projects relating to basic services for the economy and the rural population financially supported	12
Number of enterprises advised to develop projects relating to basic services for the economy and rural population	14
Number of villages where renewal and development projects have taken place	5
Number of projects in support of maintaining, restoring or upgrading the rural heritage financially supported	144

Number of individuals trained	100
Number of community action plans developed	5
Number of community capacity building events held	27
Number of partnerships participated in	12
Number of pilot projects financially supported	41
Number of new or improved processes introduced by supported enterprises	10
Number of new products launched	5
Area under successful land management contributing to bio diversity and high nature value farming/forestry	100
Gross Number of Jobs Created	8
Additional number of tourists attracted to the region	1000
Population in rural area benefiting from improved services (Services Measure)	5000
Population in rural area benefiting from improved services (Development Measure)	5000
Population in rural area benefiting from improved services (Heritage Measure)	5000
Number of participants implementing skills developed (no formal qualification was achieved)	100
Number of new or improved processes introduced by supported enterprises	10

Examples of projects Supported:

Llangollen Food Festival

The food festival committee are now working with the Welsh Government's Food Division on an event for food festival organisers in January 2014 at Llangollen Pavilion to encourage food festivals to work together and share ideas when it comes to attracting private sector sponsorship, long-term sustainability, support for producers and building the Welsh economy. The food festival committee are also working with the local Slow Food Group on creating a Llangollen Food Week in the run-up to the food festival in 2014 as well as arranging a 'Beer Train' with Llangollen Railway on Saturday the 18th of October 2014. Local chefs will be brought on board with the event more than in the past to perform cookery demonstrations and the committee are looking into new ideas about how to involve local children and young people with the festival to give them an education and experience in the food and drink industry.

SCBKA Pollinators Garden

South Clwyd Beekeepers Association have now commenced work at Llysfaen on their pollinators garden which will be an educational space for beekeepers, farmers, students and the general public about the importance of pollinators in the environment. The existing greenhouse on the site will be renovated and converted into an outdoor classroom, the whole site tidied up and planted with pollinators friendly plants. The project has the full support of Coleg Cambria who plan a marketing campaign to highlight this new facility, as well as the Welsh Beekeepers Association and the Clwydian Range and Dee Valley AONB who provided match-funding to the project through the Sustainable Development Fund. It is hoped that works will be completed in March 2014 when an official opening event will be held.

Beekeepers Conference

South Clwyd Beekeepers Association have started preparations for the conference which will take place at Llangollen Pavilion in September 2014. It is expected that over 400 people will be present from all over the UK. The association are now in talks with SICCAM – a pan-European group of scholars and academics about having their annual event in conjunction with the association's conference at the same time and location.

Food Unit Consultancy

This project is the next phase of the feasibility study that was undertaken to research the demand and practicalities of setting up a facility in rural Denbighshire for use by local food and drink producers available to be hired on a daily basis with equipment included. West Wales Consulting have now been appointed to carry out the 2nd consultancy phase of the project which will involve confirming the use of the proposed facility with producers, securing funding for the facility and confirming the legal entity of the facility and make arrangements with Coleg Cambria in regard to the proposed facility's site at Llysfasi.

AONB Lamb Branding

A co-ordinator has now been appointed and has started working with the group of farmers and the project partners to develop supply chains from the farms to potential customers, as well as working with the Clwydian Range and Dee Valley AONB on brand development.

Llaeth Lleol

The Food Technology Centre has now completed the first phase of the project which was researching gaps in the market and now started work on the second phase of the dairy product development project. The first phase was to research and identify gaps in the food and drink market for dairy products by market research and researching demand e.g. consulting with major food outlets such as farm shops, Bodnant Food Centre, small supermarket chains etc. The second phase will involve testing and developing the products with working with interested companies/individuals to take on the products. With the other element of the project, the project officer is now finalising with the agricultural staff at Coleg Cambria (Llysfasi) a series of lectures and workshops throughout 2014 – each specialising in an important or innovative field in dairy farming. The workshops will be open to all including the agricultural students at the college as well as the whole dairy farming industry across the Cadwyn Clwyd area.

Women in Enterprise

The Women in Enterprise Scheme will pilot a package of support which includes: overcoming barriers to business; networking events; and a start-up bursary. The Start-up bursary gives women in rural Denbighshire a great opportunity to set up their business with a grant of up to £2000 RDP funds.

Maintaining hedgerows and traditional boundaries

The officer is currently visiting applicants who have completed the intended works to check on their progress. So far 72 applicants of the total 95 on the Denbighshire scheme have completed the works and the paperwork is currently being processed for reimbursement.

Micro power generation and alternative energy pilot projects

A lot of work has been put into the Corwen Hydro power scheme and we are coming to a critical time in the scheme development

Community Facilities Scheme and Community Action Scheme – Henllan Community Facility

Cadwyn Clwyd has been working with the Henllan Community Council to ascertain the feasibility of developing a new community facility within the village. The community want to create a new building, bowling area and small car park on the lower plateau of the Top Park site, which is adjacent to Ty-Coch Street and in close proximity to the existing football pitch. A new facility would be utilised by a range of sports groups, including a bowling club and football teams, and would be opened for meetings and during community events in the village. Cadwyn Clwyd's funding has enabled the Community Council to engage with Club Design Ltd., who produced a short feasibility study that includes a number design options with costs and architectural plans.

Mile End Mill Llangollen

The aim is to provide the local community of Llangollen with premier leisure and adventure training facilities embracing the community whilst promoting health and fitness and physical well-being.

The Trust's aspirations are to develop the Mill into a leisure facility for both the local community and tourist trade. Funding from Cadwyn Clwyd has been used to fund a marketing appraisal which will be used to strengthen the planning process and help to strengthen future funding bids.

River Dee Access Project

Cadwyn has recently approved this pilot project and the aim is to employ a facilitator to promote sustainable recreational access to the River Dee around Llangollen in particular for canoeists and rafting and to manage the impacts of these activities. We are in the process of discussing with the group what the Job Description should look like and we will be holding interviews early February.

Llangollen Pre School CIC

The CIC's initial aim is to provide a purpose built pre-school building which it will then manage, on a non-profit making basis. Once the building is complete they will, in partnership with the present providers, support them in providing outstanding full time wrap around childcare and pre-school education for up to 70 children aged from 6 months to 4. They have applied to Cadwyn to develop architects drawings and building estimates in order to draw down the further funding we need to progress the project.

All RDP Projects are subject to 'on-the-spot' audits by the Rural Inspectorate for Wales.

Appendix 2:

Denbighshire RDP Partnership

The Denbighshire Rural Development Plan Partnership comprises representation from the community, private, public and voluntary sectors in equal numbers, in conjunction with Denbighshire County Council and Cadwyn Clwyd Local Action Group (LAG). The Partnership is an unincorporated body and has no legal powers and cannot own property or enter into contracts. It will operate within the framework of the lead body which is Denbighshire County Council.

The Denbighshire Rural Development Plan Partnership has been formed with representation from four sectors: community, private, public and voluntary. The decision-making body will comprise sixteen individuals from throughout the area, each with specific expertise within fields relevant to the issues to be addressed and well placed to communicate with the sectors they represent.

The public sector members will be nominated by Denbighshire County Council. Denbighshire Voluntary Services Council will be consulted about nominations made to fill vacancies for members representing the voluntary sector.

Member and contact details	Background	Expected contribution	Method of communication with sector
Community			
Clr Rhys Hughes Tan y Fron Eglwyseg Llangollen LL20 8EL rhyshughes@denbighshire.gov.uk	Farmer	Liaison with the LAG Knowledge of the agricultural sector	Council
Eleri Roberts Clwyd YFC Office Llysfaei College Ruthin Denbighshire LL15 2LB	YFC County Organiser	Views of youth groups in rural communities Views of County Organisers Knowledge of the agricultural sector	Clwyd YFC groups
Jeremy Knibbs Tyddyn Isa Carrog Nr. Corwen LL21 9LD jgknibbs@live.co.uk	Local Government Officer	Knowledge of the RDP, local economy and Llangollen Railway Former Private Sector Tourism Business	Various Local Community Groups
Gareth Rowlands Springfield Rhyl Road Rhuddlan LL18 2TP rowlands.springfield@btinternet.com	Retired Farmer Community Councillor School Governor	Views of Community Councils and Schools	Community Council and School Governor Meetings
Private			
Andrew Jedwell Heol Gauad Cynwyd Corwen LL21 0NE aiedwell@lineone.net	Food industry consultant	Market conditions and opportunities for SME's in the agri-food sector	Wales Organic supply chain efficiency steering group. Cadwyn Board.

Ruth Lee Ruth Lee Limited London Road Corwen LL21 0RZ mail@ruthlee.co.uk	Proprietor of safety equipment manufacturer	Market conditions and opportunities for SME's in the Dee Valley Views of women in business	Corwen Partnership
Norman Jones Hen Efail, Treddol, Corwen LL21 0EL normanjones2@hotmail.com	Company Director	Views of business community	Corwen Business Group
Colonel Philip Eyton-Jones OStJ TDDLRIBA MRTPI FRSA Mathrafal, Bodfari, Denbigh. Denbighshire, LL16 4BS philipeytonjones@mac.com	Consultant Architect Agricultural Show Director	Views of agricultural and construction sectors	Agricultural society
Public			
Cllr Huw Jones 2 Vale View Pen Y Bryn Corwen LL21 0BA huw.jones@denbighshire.gov.uk	Lead Member for Tourism, Leisure and Youth		
Cllr Merfyn Parry Criaglea Llandymog Denbigh LL16 4EY merfyn.parry@denbighshire.gov.uk	Councillor, Denbigh Area		
Cllr Meirick LI Davies 1 Ffordd Glascoed Cefn Meiriadog Abergele LL22 9DW meirick.davies@denbighshire.gov.uk	Councillor Elwy Area		
Cllr Eryl Williams Maestyddyn Isaf Clawddnewydd Rhuthun LL15 2NH Eryl.williams@denbighshire.gov.uk	Councillor & Farmer	Liaison with the unitary authority Views of upland communities in south Denbighshire Market conditions and opportunities for SME's in primary production in the agricultural sector Views of Welsh speakers	Council & Cabinet
Voluntary			
Helen Prince Denbighshire Voluntary Services Council Naylor Leyland Centre Well Street Ruthin LL15 1AF john@dvsc.co.uk	Local Voluntary Council	Liaison with voluntary sector	Local Voluntary Council meetings
Eurwen Edwards OBE 19 Derwen Drive Rhyd Denbighshire LL18 2PB	Vice President of Denbighshire Voluntary Services Council, Trustee of Voluntary Groups	Liaison with voluntary sector	Local Voluntary Council and Voluntary Group Meetings

Les Starling Tyddyn Bach Bontuchel Ruthin Denbighshire LL15 2DG Les.starling@boyns.net	Chairman of Local Bio-diversity Partnership Trustee of North Wales Wildlife Trust	Knowledge of environmental issues	Partnership and Trust meetings
Voluntary Sector Vacancy			

Cadwyn Clwyd Board Members:

The Denbighshire Rural Development Plan Partnership has identified Cadwyn Clwyd as the LAG which will be responsible for delivering Axis 4 of the 2007-2013 Rural Development Plan in Denbighshire.

Member and contact details	Expertise	Method of communication with sector
Public		
Cllr Huw Jones 2 Vale View Pen y Bryn Corwen Denbighshire LL21 0BA huw.jones@denbighshire.gov.uk	Lead Member for Tourism, Leisure and Youth	Denbighshire CC Cabinet
Cllr Derek Butler 19 Hawker Close Broughton Flintshire CH4 0SQ derek.butler@flintshire.gov.uk	Cabinet Member for Regeneration	Flintshire CC Cabinet
Private		
Andrew Jedwell Heol Gauad Cynwyd Corwen LL21 0NE aiedwell@lineone.net	Food industry consultant	Wales Organic Food Partnership RDP Partnership Denbighshire
Norman Jones Hen Efail, Treddol, Corwen LL21 0EL normanjones2@hotmail.com	Company Director Corwen Partnership	Views of business community RDP Partnership Denbighshire
Community/Voluntary		
Cllr Rhys Hughes Tan y Fron Eglwyseg Llangollen LL20 8EL rhys.hughes@denbighshire.gov.uk	Knowledge of the agricultural sector	RDP Partnership Denbighshire
Cllr Carolyn Thomas Cartrefle Corwen Road Pontybodkin Near Mold Flintshire CH7 4TG Carolyn.thomas@flintshire.gov.uk	Chair of AONB Joint Advisory Committee	AONB Joint Advisory Committee

John Les Tomos Y Dderwen Denbigh Road Hendre Flintshire CH7 5QE derwenhendre@btinternet.com	Flintshire Tourism Association	Flintshire Tourism Association RDP Partnership Flintshire
Advisory/Observers		
Ms Joanna Douglass Denbighshire County Council 3 Cael Efail Graigfechan Ruthin LL15 2EZ joanna.douglass@denbighshire.gov.uk	Officer – Denbighshire County Council	Denbighshire Rural Partnership Denbighshire County Council
Ms Sharon Barlow Flintshire County Council County Hall Mold CH7 6NF sharon.barlow@flintshire.gov.uk	Officer – Flintshire County Council	Flintshire Rural Partnership Flintshire County Council
Company Secretary		
Mr Gareth Evans Elidan Llanfair Road Ruthin Denbighshire LL15 1NJ garethmachno@yahoo.co.uk	Cadwyn Clwyd Company Secretary Voluntary Heritage Sector	Cadwyn Clwyd Company Secretary Ruthin Castle Trust Nantclwyd Y Dre

Appendix 3

Rural Development Plan 2007-2013 10 July 2014

Equality Impact Assessment

Rural Development Plan for Wales 2007-2013

Contact: Joanna Douglass
Team Leader Economic and Business
Development South
Updated: 13th March 2014

1. What type of proposal / decision is being assessed?

Other

2. What is the purpose of this proposal / decision, and what change (to staff or the community) will occur as a result of its implementation?

The report is to provide information about the Rural Development Plan for Wales 2007-2013 and the process by which Welsh Government delivers activities which support the countryside and rural communities.

3. Does this proposal / decision require an equality impact assessment? If no, please explain why.

*Please note: if the proposal will have an impact on people (staff or the community) then an equality impact assessment **must** be undertaken*

Yes

4. Please provide a summary of the steps taken, and the information used, to carry out this assessment, including any engagement undertaken

(Please refer to section 1 in the toolkit for guidance)

The Welsh Government are responsible for preparing the RDP in Wales. As a result they undertake extensive consultation prior to the launch of any new programme period. A facilitated workshop was held for members of the Partnership and key stakeholders on the 18th September 2009 to discuss what should be included in the revised Local Development Strategy in order to address the principal issues in the area and to identify whether there were any omissions, particularly given the currently economic downturn. The Denbighshire Rural Development Plan Partnership has been formed with representation from four sectors: community, private, public and voluntary in equal numbers. The members of the Partnership have been selected to ensure that the relevant knowledge and experience and means of communicating with the related geographical communities and communities of interest, the links to other policies, plans and strategies and the knowledge to enable the selection and delivery of

appropriate priorities for action are all available to it.

- 5. Will this proposal / decision have a positive impact on any of the protected characteristics (age; disability; gender-reassignment; marriage and civil partnership; pregnancy and maternity; race; religion or belief; sex; and sexual orientation)?**
(Please refer to section 1 in the toolkit for a description of the protected characteristics)

Locally delivered regeneration empowers local communities and equality of access will be central to delivery of current and any future programmes.

- 6. Will this proposal / decision have a disproportionate negative impact on any of the protected characteristics (age; disability; gender-reassignment; marriage and civil partnership; pregnancy and maternity; race; religion or belief; sex; and sexual orientation)?**

Locally delivered regeneration empowers local communities and equality of access will be central to delivery of current and any future programmes.

- 7. Has the proposal / decision been amended to eliminate or reduce any potential disproportionate negative impact? If no, please explain why.**

No

- 8. Have you identified any further actions to address and / or monitor any potential negative impact(s)?**

Yes

All projects submitted to WG for approval have a Cross Cutting theme which must be completed which includes Environmental Sustainability, Equality of Opportunity, Welsh Language, Information and Communication Technology.

Action(s)	Owner	By when?
<Please describe>	<Enter Name>	<DD.MM.YY>
<Please describe>	<Enter Name>	<DD.MM.YY>
<Please describe>	<Enter Name>	<DD.MM.YY>
<Please describe>	<Enter Name>	<DD.MM.YY>
<Unrestrict editing to insert additional rows>	<Enter Name>	<DD.MM.YY>

---

9. Declaration

Every reasonable effort has been made to eliminate or reduce any potential disproportionate impact on people sharing protected characteristics. The actual impact of the proposal / decision will be reviewed at the appropriate stage.

Review Date:	<DD.MM.YY>
---------------------	------------

Name of Lead Officer for Equality Impact Assessment	Date
Joanna Douglass	13.03.14

Please note you will be required to publish the outcome of the equality impact assessment if you identify a substantial likely impact.

Eitem Agenda 6

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Rhagfyr 2014
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Aelod Arweiniol Gofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion a Phlant)/Rheolwr Gwasanaeth: Gwasanaethau Arbenigol
Awdur yr Adroddiad:	Cydlynnydd Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn
Teitl:	Adroddiad Blynnyddol ar Amddiffyn Oedolion yn Sir Ddinbych 1 Ebrill 2013 - 31 Mawrth 2014.

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys yr adroddiad perfformiad blynnyddol ar gyfer Amddiffyn Oedolion yn unol â'r canllawiau statudol ac yn rhoi trosolwg o effaith y trefniadau ac arferion Diogelu Lleol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Darparu trosolwg i'r Aelodau o effaith trefniadau ac arferion Diogelu Lleol, adolygu'r cynnydd yn y maes gwaith allweddol yma dros y deuddeg mis diwethaf a chyfeirio at ddata sy'nadlewyrchu ffigurau a gyflwynwyd gan yr Awdurdod Lleol yn flynyddol i Uned Ddata Llywodraeth Cymru.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr aelodau yn derbyn ac yn rhoi sylwadau ar yr adroddiad ac yn cydnabod pwysigrwydd cael ymagwedd gorfforaethol at Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn a chyfrifoldeb y Cyngor i weld hyn fel maes blaenoriaeth allweddol ac i'w osod ochr yn ochr â'r ymrwymiad a'r arwyddocâd a roddwyd gan Sir Ddinbych i Amddiffyn Plant.

4. Manylion am yr Adroddiad – Cefndir

- 4.1 Y ddogfen bolisi allweddol mewn perthynas ag Amddiffyn Oedolion yn Sir Ddinbych yw Polisi a Gweithdrefnau Interim Cymru Gyfan ar gyfer Amddiffyn Oedolion Agored i Niwed, sy'n llywio arfer wrth ymateb i honiadau ac achosion o gam-drin oedolion diamddiffyn. Cafodd y polisi hwn ei drafftio yn defnyddio canllaw 'Mewn Dwylo Diogel' a'i ddiwygio ym mis Ionawr 2013 er mwyn sicrhau bod y ddogfen yn berthnasol ac yn unol â newidiadau deddfwriaethol ers ei chreu ym mis Tachwedd 2010.
- 4.2 Mae 'Mewn Dwylo Diogel', canllaw statudol Llywodraeth Cymru ar gyfer diogelu oedolion diamddiffyn, yn nodi bod yr awdurdodau lleol yn gyfrifol am gymryd y rôl arweiniol. Nid yw hyn yn lleihau rôl asiantaethau partner a fydd yn parhau i fod â chyfrifoldebau priodol i ymateb i amheuon, honiadau neu achosion o gam-drin fel y disgrifir yn y gweithdrefnau hyn a, lle y bo'n briodol, i drefnu cefnogaeth a/neu ofal i'r bobl fwyaf diamddiffyn yn y gymuned. Mae gweithio mewn partneriaeth yn hanfodol ar gyfer amddiffyn oedolion diamddiffyn.
- 4.3 Mae oedolyn diamddiffyn yn berson dros 18 oed sydd angen gwasanaethau gofal

cymunedol oherwydd anabledd meddyliol neu anabledd arall, henaint neu salwch ac sy'n methu gofalu am ei hun, neu'n methu amddiffyn ei hun rhag niwed sylweddol neu ecsbloetio difrifol.

- 4.4 Diffinnir cam-drin fel 'tro sedd yn erbyn hawliau dynol a sifil unigolyn gan unrhyw berson arall'.

5. Gweithgarwch Amddiffyn Oedolion yn Sir Ddinbych 2013 - 2014

Blwyddyn	Atgyfeiriadau a dderbyniwyd ac a ymchwiliwyd iddynt
2009 - 2010	234
2010 - 2011	244
2011 - 2012	244
2012 - 2013	280
2013 - 2014	298

Gwelwch yr atodiad ynglwm i gael dadansoddiad o ddata Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn 2013 – 14.

5.1 Dangosyddion Perfformiad

Ceir un dangosydd perfformiad cenedlaethol yn ymwneud ag Amddiffyn Oedolion: nifer yr achosion lle mae'r risg wedi ei reoli neu ei ddileu. Rydym ni'n parhau i gredu bod hwn yn darged pwysig gan ei fod yn dangos sut mae Sir Ddinbych yn diogelu'r rhai mwyaf diamddiffyn yn y gymuned. Yn 2013-14 roedd y perygl wedi ei ddileu neu ei leihau/reoli gyda chynlluniau Amddiffyn Oedolion Unigol mewn 100% o'r achosion (97% yn 2012-13).

6 Datblygiadau

6.1 Datblygiadau Cenedlaethol a Rhanbarthol

6.1.1 Bydd Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn rhoi Amddiffyn Oedolion ar sylfaen statudol am y tro cyntaf. Gyda datblygiad y Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol a phenodi Panel Arbenigol, rhagwelir y bydd hyn yn dylanwadu ymhellach ar ddatblygiad y Byrddau Diogelu Oedolion Rhanbarthol.

6.1.2 Yn ddiweddar, mae Gogledd Cymru wedi mabwysiadu dull dwy haen i oruchwyllo diogelu oedolion diamddiffyn sy'n adlewyrchu'r ymagwedd ranbarthol at ddiogelu plant. Mae gan Sir Ddinbych a Chonwy Grŵp Cyflawni Lleol ar y Cyd sydd wedi disodli'r Pwyllgor Amddiffyn Oedolion ac sy'n adrodd i Fwrdd Diogelu Oedolion Rhanbarthol Sir Ddinbych a Chonwy.

6.1.3 Cyhoeddwyd canllawiau newydd fis Rhagfyr diwethaf i ddisodli'r trefniadau presennol ar gyfer Adolygiadau Achosion Difrifol fel y cofnodwyd yn y polisi a'r gweithdrefnau interim. Mae'r model newydd yn tynnu ar Adolygiadau Ymarfer Plant cyfredol ond mae wedi ei newid/addasu ar gyfer oedolion. Mae ychydig o achosion peilot yn cael eu cwblhau ar draws Cymru.

6.2 Diogelu Rhag Colli Rhyddid

Mae'r trefniadau diogelu rhag colli rhyddid yn rhoi amddiffyniad cyfreithiol i bobl ddiamddiffyn sydd wedi, neu a all gael, eu hamddifadu o ryddid o fewn ystyr Erthygl 5 y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol mewn ysbyty neu gartref gofal.

Diwygiodd dyfarniad y Llys Goruchaf ar 19/3/14 y prawf mewn perthynas â cholli rhyddid at ddibenion Erthygl 5 y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol. Arweiniodd y dyfarniad hwn at gynnydd sylweddol mewn gweithgarwch Diogelu Rhag Colli Rhyddid yn genedlaethol. Yn Sir Ddinbych disgwyllir y bydd nifer y ceisiadau yn cynyddu i oddeutu 450 yn 2014/15 (yn y blynnyddoedd diwethaf cafwyd 15 o geisiadau'r flwyddyn ar gyfartaledd).

Mewn ymateb i'r cynnydd sylweddol yn y llwyth gwaith, mae'r camau gweithredu canlynol wedi eu cymryd:

- Mae 11 o weithwyr cymdeithasol yn ymgymryd â'r hyfforddiant asesydd lles gorau gofynnol er mwyn cynyddu nifer y staff sydd ar gael.
- Mae swydd weinyddol bwrpasol (18.5 awr) wedi ei chreu o fewn yr adnoddau presennol.
- Mae rôl y Corff Goruchwyllo bellach wedi ei rhannu rhwng dau Rheolwr Gwasanaeth yn hytrach nag un unigolyn.

Y prif feysydd sy'n achosi pwysau gwaith yw:

- Swm y gwaith a chadw at amserlenni
- Cost meddygon adran 12 (mae pob asesiad yn costio £174)
- Cydymffurfio â'r dyfarniad mewn perthynas ag unigolion sy'n byw yn y gymuned, pan fo angen cais i'r Llys Gwarchod.

6.3 Model Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn

Sefydlwyd grŵp tasg a gorffen ym mis Mai 2012 i ystyried opsiynau ac argymhell model ar gyfer rheoli diogelu oedolion yn y dyfodol yn Sir Ddinbych. Cyflwynwyd diweddariad ar gapasiti'r Gwasanaeth Diogelu Oedolion i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Mawrth 2013 i roi sicrwydd i Aelodau bod gan y gwasanaeth ddigon o gapasiti i ymdopi â'r cynnydd parhaus mewn atgyfeiriadau Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn. Lansiwyd y model diogelu diwygiedig ym mis Mehefin 2013 gyda rheolwyr tîm ardal ac uwch ymarferwyr yn ymgymryd â'r rôl Rheolwyr Arweiniol Dynodedig ochr yn ochr â'r Cydlynnydd Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn. Mae gweithredu'r model newydd wedi bod yn dasg anodd gan fod rhai aelodau o staff wedi cael trafferth addasu i'r rôl newydd. Fodd bynnag, mae datblygiadau lleol i gryfhau capasiti'r uwch ymarferydd wedi chwarae rhan hollbwysig yn y gwaith o weithredu'r model newydd yn y dyfodol.

6.4 Adroddiadau Arolygu Cenedlaethol gan AGGCC ac AGIC

Adroddiad Monitro Amddiffyn Oedolion 2010-12

Dyma'r bedwaredd flwyddyn y mae AGGCC wedi adrodd ar ddata ynglŷn â honiadau o gam-drin yn erbyn oedolion. Mae'r adroddiad hwn yn ymdrin â gwerth dwy flynedd o ddata. Nid oes cynlluniau ar hyn o bryd i gyflwyno adroddiad pellach gan fod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi ystadegau Cymru sy'n caniatâu i'r cyhoedd gael mynediad llawn iddynt.

Canfyddiadau allweddol:

- Gostyngiad o 14% yn nifer yr atgyfeiriadau a gwblhawyd.

- Cyfraddau atgyfeirio amrywiol ar draws Cymru, 5.4 yn Nhorfaen ac 1.7 yng Ngwynedd a Sir Benfro (fesul mil o'r boblogaeth) (3:3 fesul 1000 o'r boblogaeth yn Sir Ddinbych yn 2012).
- Merched hŷn oedd y nifer mwyaf o ddioddefwyr camdriniaeth honedig. Cymhareb atgyfeiriadau a gwblhawyd ar gyfer merched a dynion oedd bron i 2:1.
- Fel y gwelwyd yn y gorffennol, mae'r gyfran fwyaf o ddioddefwyr camdriniaeth honedig yn byw yn eu cartrefi eu hunain yn y gymuned.
- Mewn 32% o'r achosion, digwyddodd y gamdriniaeth honedig mewn Cartref Gofal.
- Camdriniaeth gorfforol ac esgeuluso yw'r categorïau mwyaf cyffredin o gamdriniaeth yn dal i fod.
- Aelodau o staff yw'r rhai mwyaf tebygol o droseddu (44%) a pherthnasau (25%).
- Ni aeth 23% o'r atgyfeiriadau ymhellach na chyfarfod strategaeth cychwynnol i ymchwiliad rhwng 1 Ebrill 2010 hyd 31 Mawrth 2012.
- Roedd 21% o'r atgyfeiriadau amddiffyn Oedolion a gwblhawyd yn ystod y ddwy flynedd, 1 Ebrill 2010 hyd 31 Mawrth 2012, yn honiadau a brofwyd. Roedd 26% ohonynt yn amhendant.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenorriaethau Corfforaethol?

Mae trefniadau Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn yn cyfrannu'n uniongyrchol at y flaenorriaeth gorfforaethol o amddiffyn pobl ddiamddiffyn a'u galluogi i barhau i fyw yn annibynnol.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r gwasanaeth hwn eisoes yn ymddangos o fewn y cyllidebau presennol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Nid oes angen Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb gan nad yw'r adroddiad hwn yn gwneud unrhyw newid i bolisi.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

Ddim yn Berthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes goblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd yna, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae'r model newydd o ddarparu, sy'n rhannu rôl a chyfrifoldebau'r Rheolwr Arweiniol Dynodedig gyda rheolwyr tîm ac uwch ymarferwyr, yn heriol o ran sicrhau ymagwedd ac ansawdd cyson i ddelio ag atgyfeiriadau diogelu. Bydd y Cydlynnydd Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn yn cael rhan ganolog wrth fonitro'r cynnydd hwn a sicrhau trosolwg o'r broses ddiogelu gyfan. Wrth rannu hyn, bydd gan yr Arweinydd Dynodedig wasanaeth cadarnach sy'n canolbwytio ar ddiogelu ar draws Sir Ddinbych.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad -

11.1 Mae pwerau Archwilio mewn perthynas â'r mater hwn wedi eu nodi yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Erthygl 6.3 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Swyddog Cyswilt:

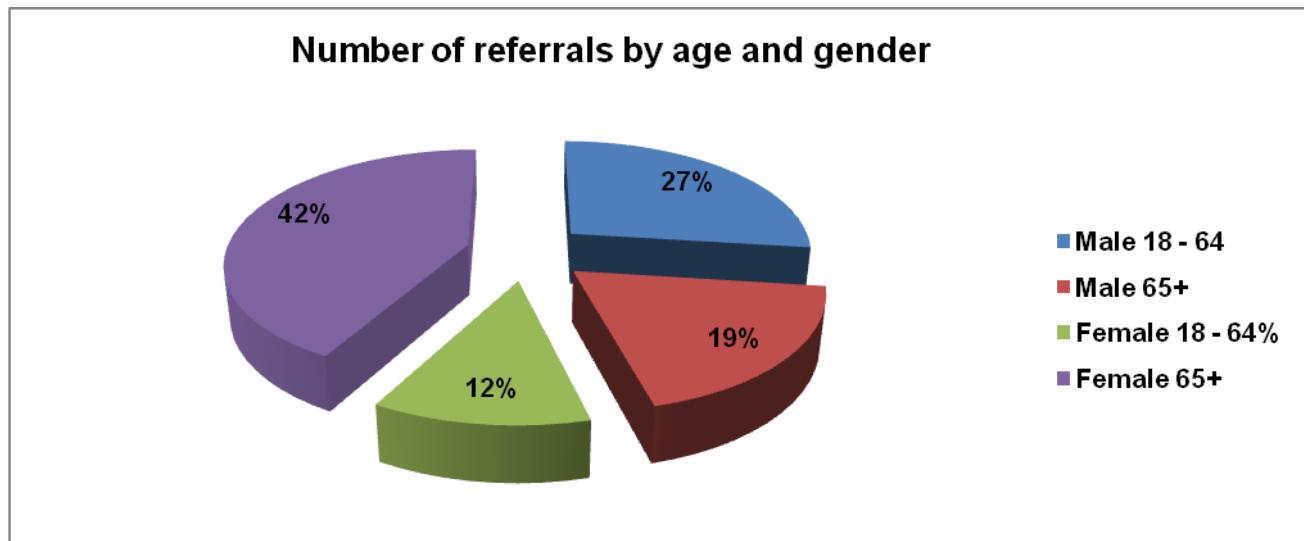
Cydlynnydd Amddiffyn Oedolion Diamddiffyn

Ffôn: 01824 706675

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 1 - POVA Activities/ Data Analysis/ Trends

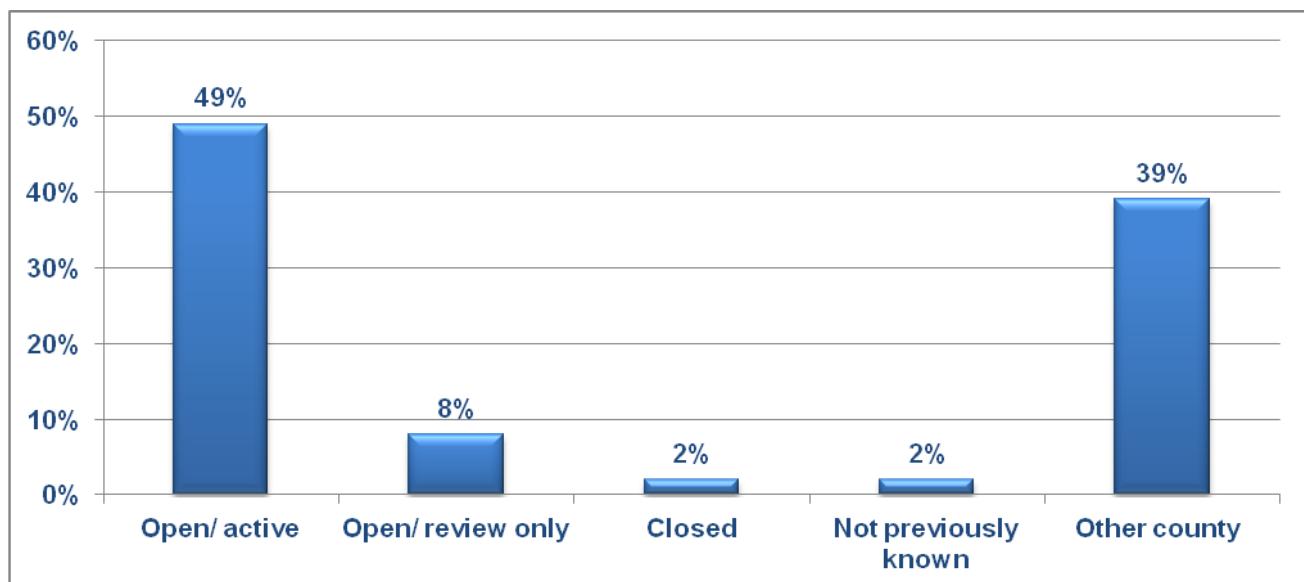
1. Total number of completed referrals, year ending March 2014

Most adult abuse referrals concern people aged 65 or over. Females are more likely to fall victim of abuse than male. This is consistent with previous trends across Wales. We have seen a 4% rise in young male referrals completed within this period compared to last year's data.

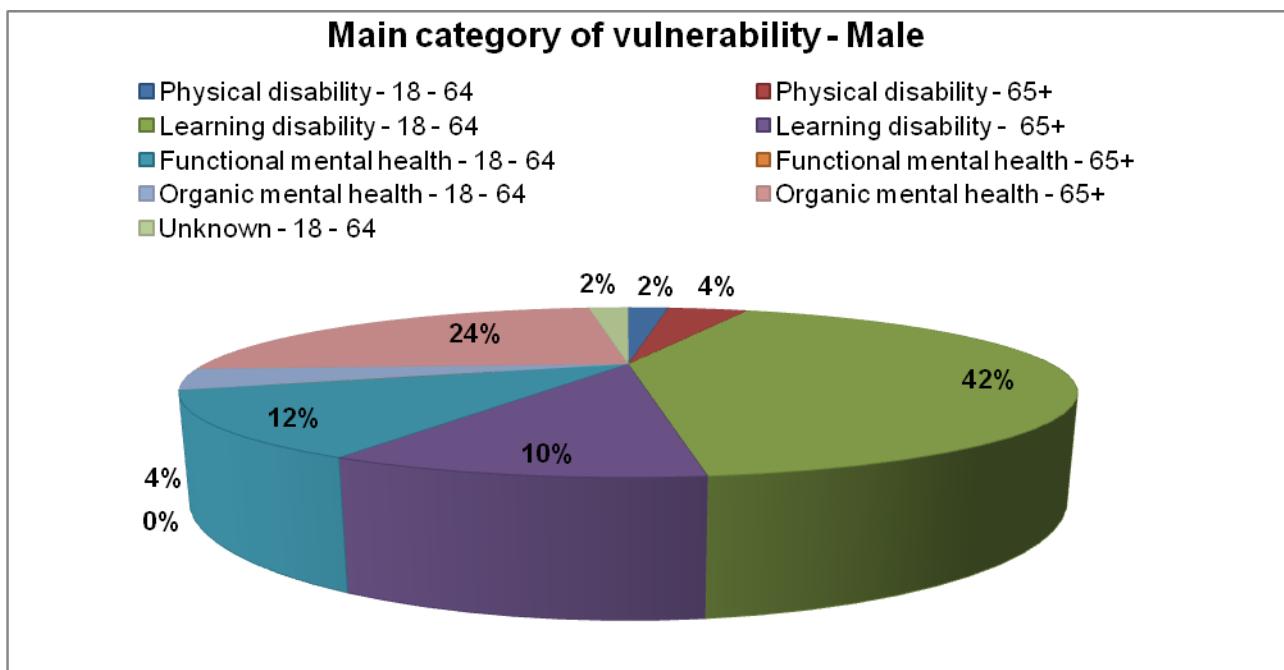
2. Case Status

59% of the cases were, or had been known to case management, 39% of cases were out of county but residing in Denbighshire in either placement, acute hospital or individual hospital.

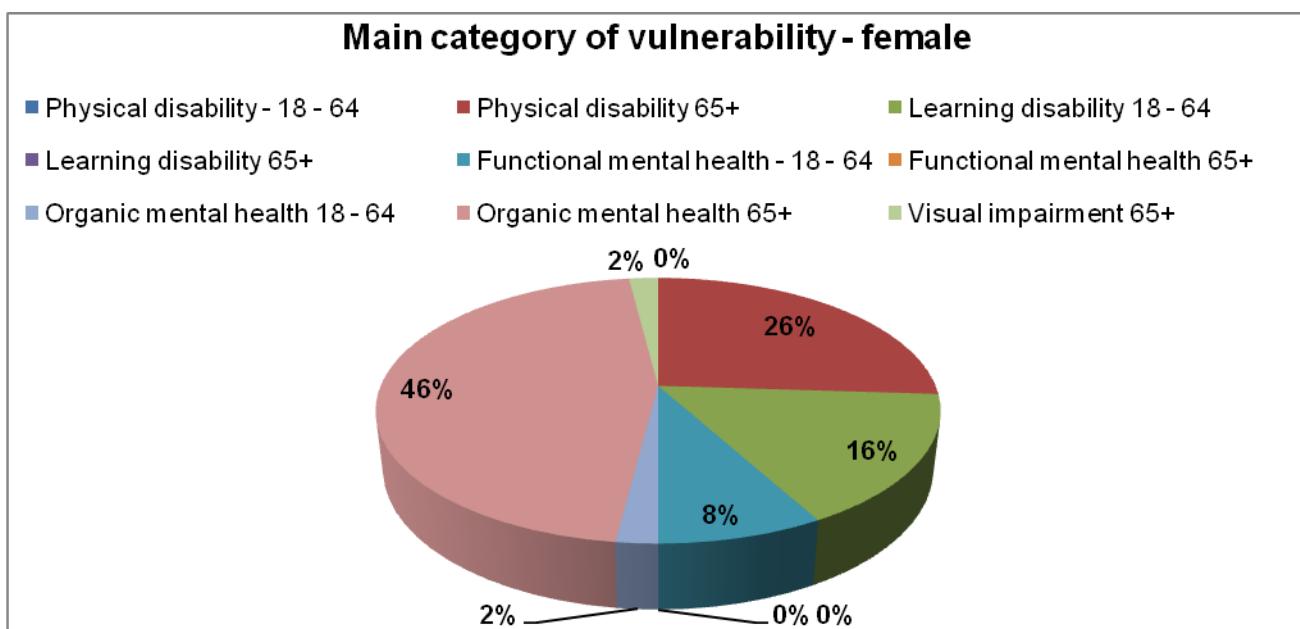
3. Main category of vulnerability

a) Male – the category of older person is no longer reported on as the category has been revised. In 19% of cases the victim was aged 65+ and 30% were under 65.

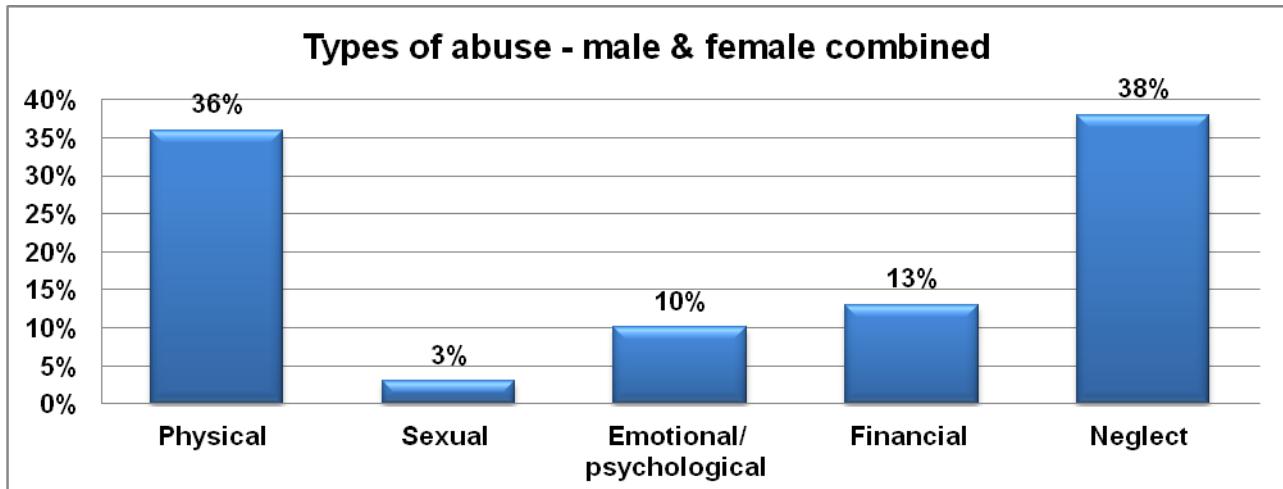
b) Female – In 37% of cases the victim was aged 65+ and 13% were under 65.

Where the female over 65 remains the highest category of vulnerability, people with a learning disability make up the next largest number of people. This has been the pattern and continues across Wales. However, in Denbighshire we have seen the increase in under 65's within LD which could be attributed to the specialised providers within our area who support young males from around the country with LD's in both the residential/independent hospital setting.

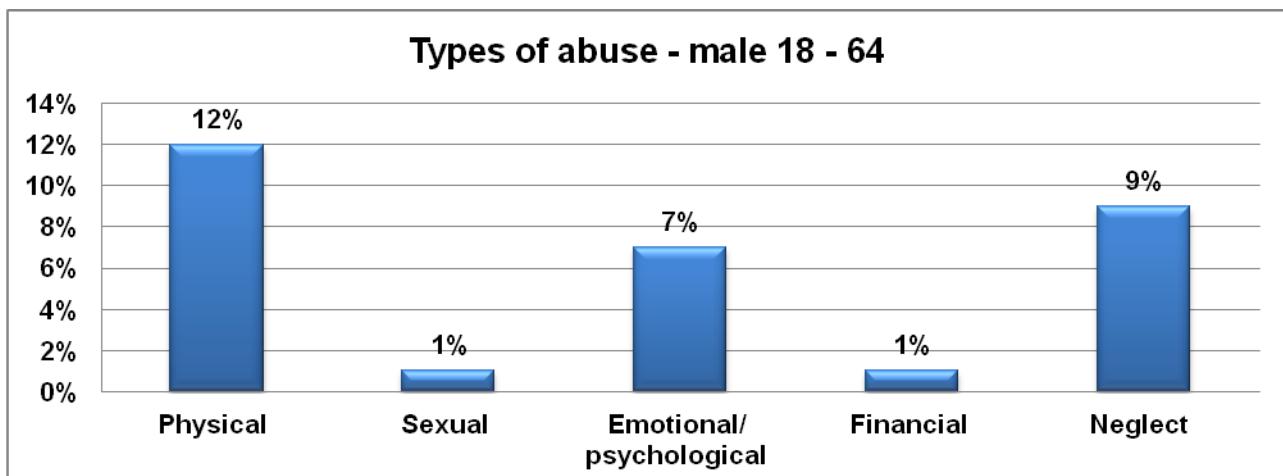

4. Types of abuse

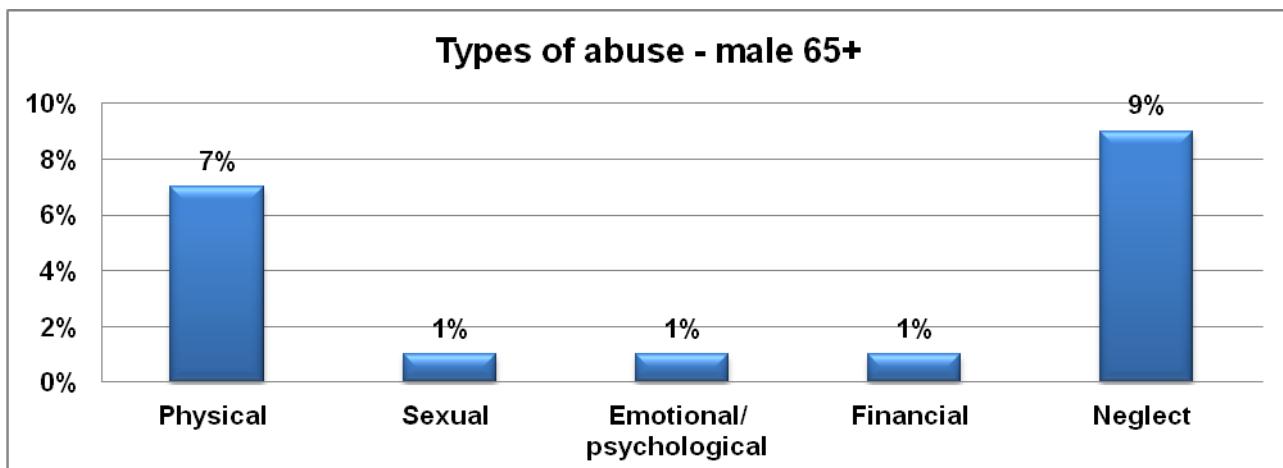
a) Male and female combined – The category of abuse is recorded under gender irrespective of age. The overall number recorded may exceed total referrals closed as more than one category can apply.

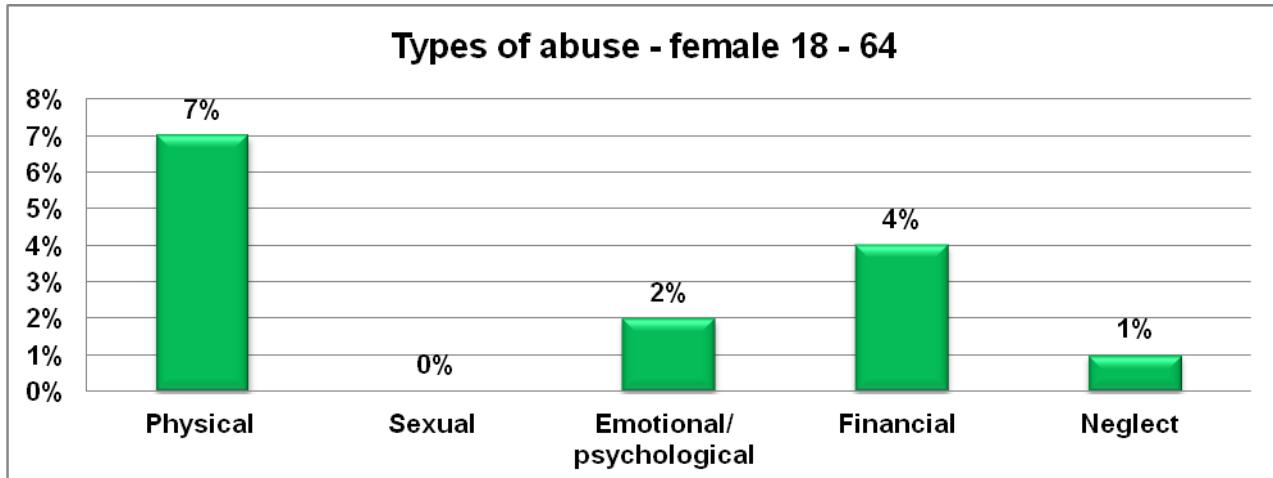
b) Males aged 18 – 64

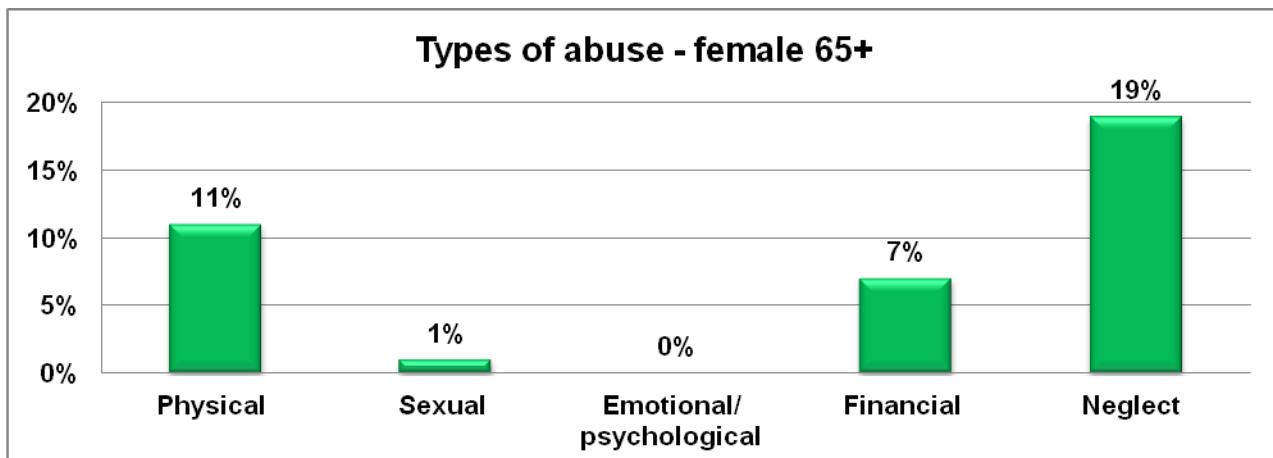
c) Males aged 65+

d) Females aged 18 – 64

e) Females aged 65+

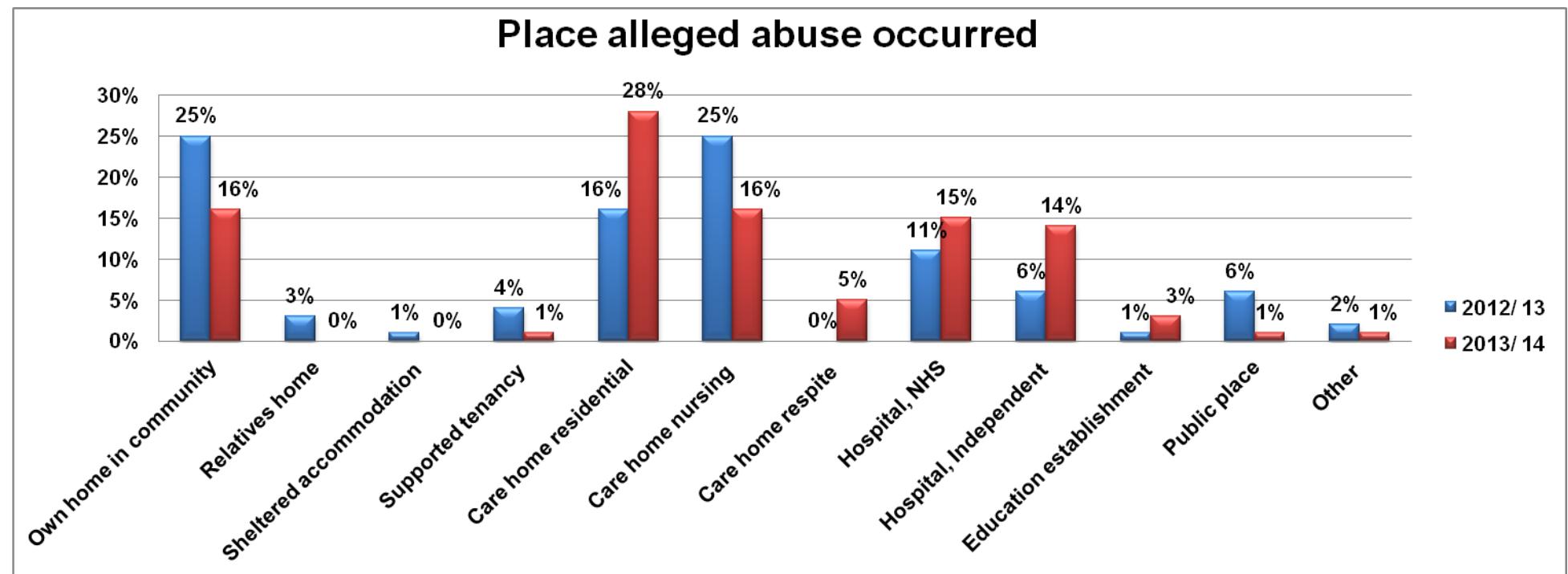
It is significant to note that neglect features as the top category for both male and female aged over 65 and is the second category for males aged 18 – 64, with physical abuse being the top category.

5. Place alleged abuse occurred

From the last CSSIW report 2010 – 2012 the data ending in March 2012 shows that own home in the community followed by care home residential and care home nursing to be where most of the abuse is alleged to have occurred.

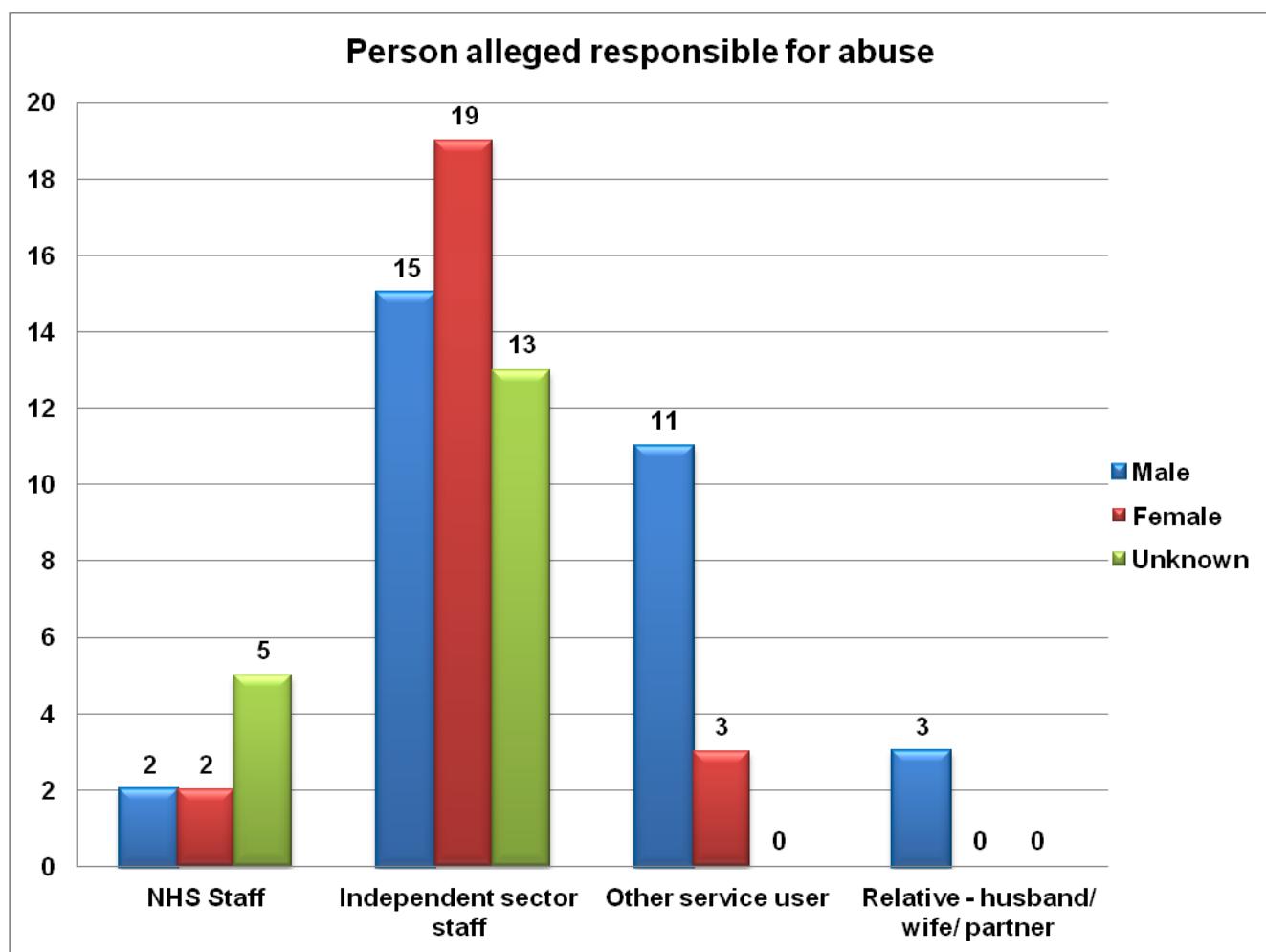
In 2012 – 2013 Denbighshire was consistent with this national trend. However in 2013 – 2014 we have a 12% increase from own home in community to care home residential as the leading area where the alleged abuse occurred. Unclear if there is a change nationally as data for 2013 – 2014 is not available to compare.

Comparing the data from 2012 – 2013 to 2013- 2014 shows a 9% reduction in both own homes in the community and care home nursing setting. Whilst this is positive there is a cause for concern for the increase within care home residential and could be linked to increase in males aged 18 – 64 who were closed within 2013 – 2014.

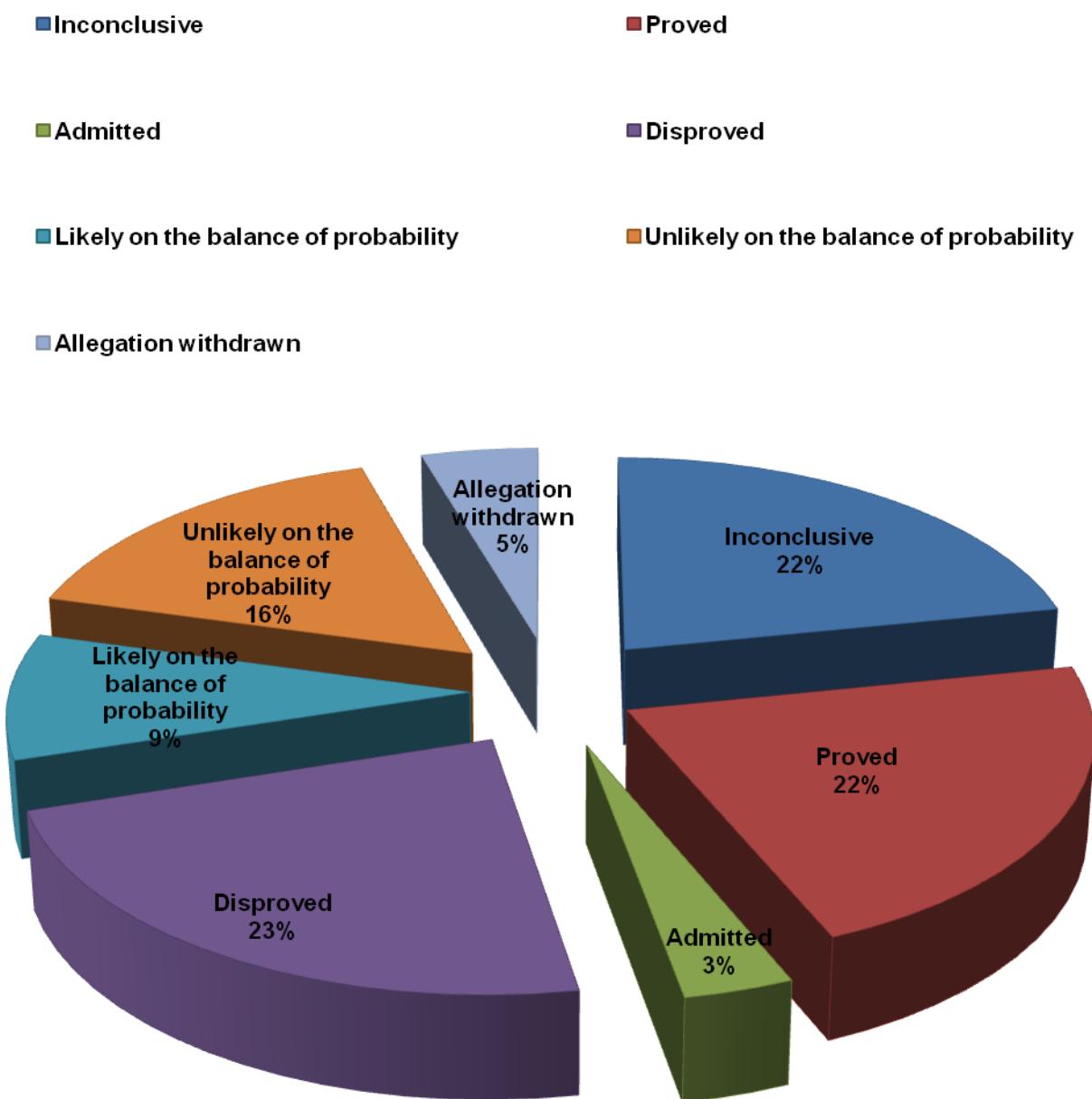
6. Person alleged responsible for abuse

Person alleged responsible for abuse	
NHS staff - male	2
NHS staff - female	2
NHS staff - unknown	5
Independent sector staff - male	15
Independent sector staff - female	19
Independent sector staff - unknown	13
Other service user - male	11
Other service user - female	3
Other service user - unknown	0
Relative - husband/ wife/ partner - male	3
Relative - husband/ wife/ partner - female	0
Relative - husband/ wife/ partner - unknown	0

71% of staff were alleged to be responsible for the abuse of which 60% were from the independent sector, 11% were NHS staff and 18% were other service users. 23% staff were unidentified due to one individual being alleged responsible for causing abuse. It is also important to note 9% directly implicated a relative to be responsible for the abuse. National trends as recorded in 2011 – 2012 show most allegations of abuse concerns staff as the highest category of alleged perpetrators with an increase year on year. Denbighshire is following this trend. With a 8.57% increase in staff from both public and independent sector being the highest proportion of alleged perpetrators.

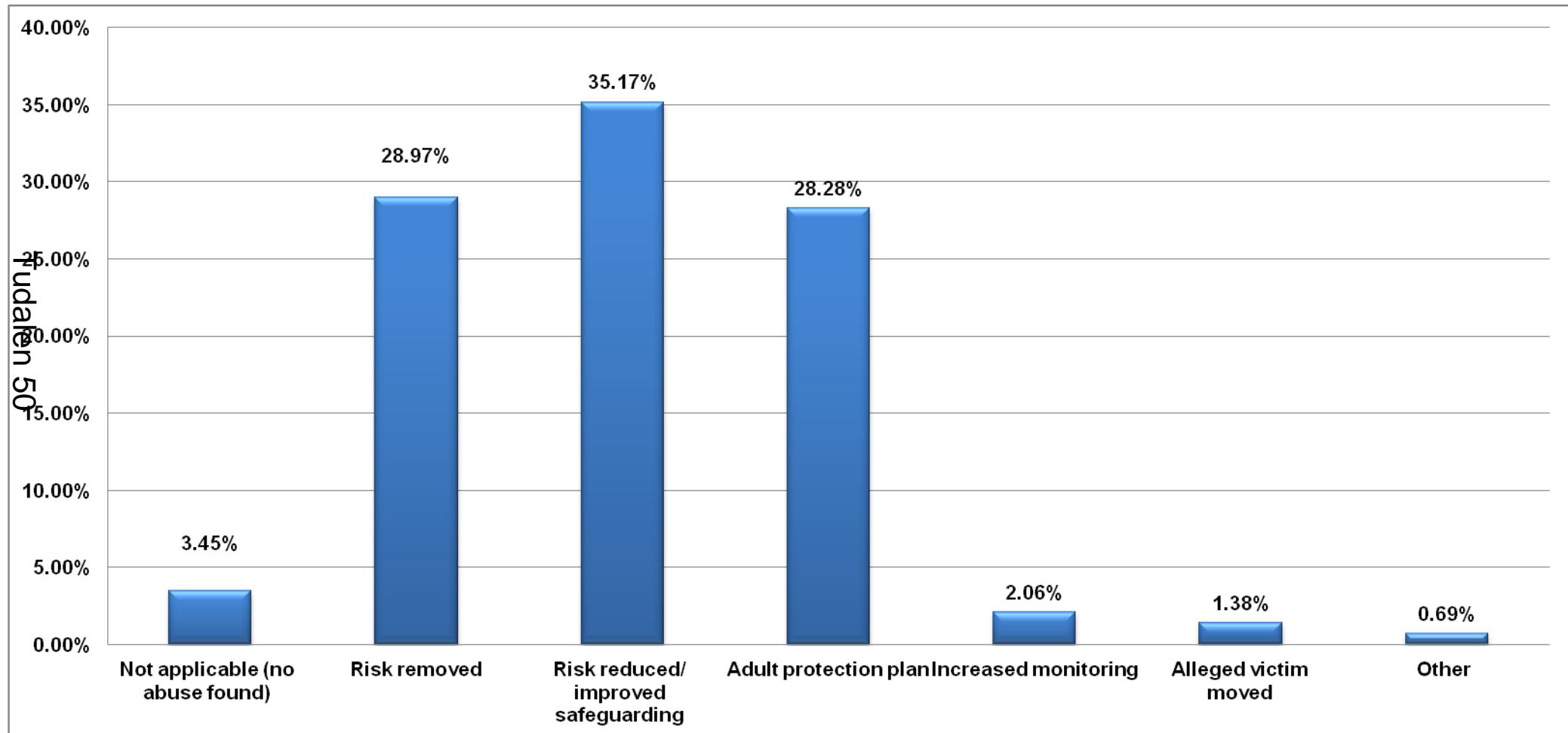
7. Status of Allegation

The lowest percentage was where the alleged perpetrator admitted the allegation of abuse – not surprising. Disproved and proved were very similar which could indicate that the investigation process provided clear information and evidence for the professional involved to determine if abuse occurred or not. Inconclusive, although similar to the proven percentage, does not necessarily mean that no action was taken. It is more likely to suggest that it was one word against another and highlights the difficulty in gathering and presenting evidence to prove or disprove allegations of abuse. However risk assessments and immediate protection measures will have been implemented to reduce any further risks of abuse towards the adult at risk.

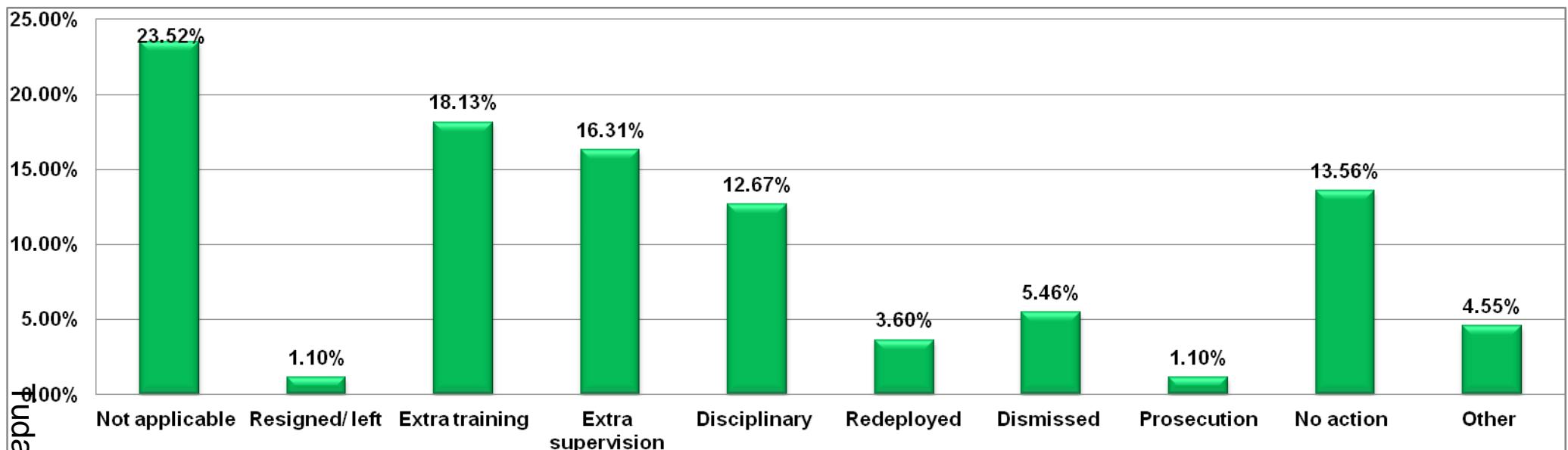
8. Outcome for the alleged victim

This remains a key performance indicator for Adult Protection/ Safeguarding. As already reported 2013 – 2014 Denbighshire reported 100% where the risk had been removed or reduced. This data provides further detail regarding the outcomes for the alleged victims. More than one outcome can be implemented to promote safeguarding of the adult at risk or harm.

n.b other individual died or moved to another local authority.

9. Outcome for person alleged responsible

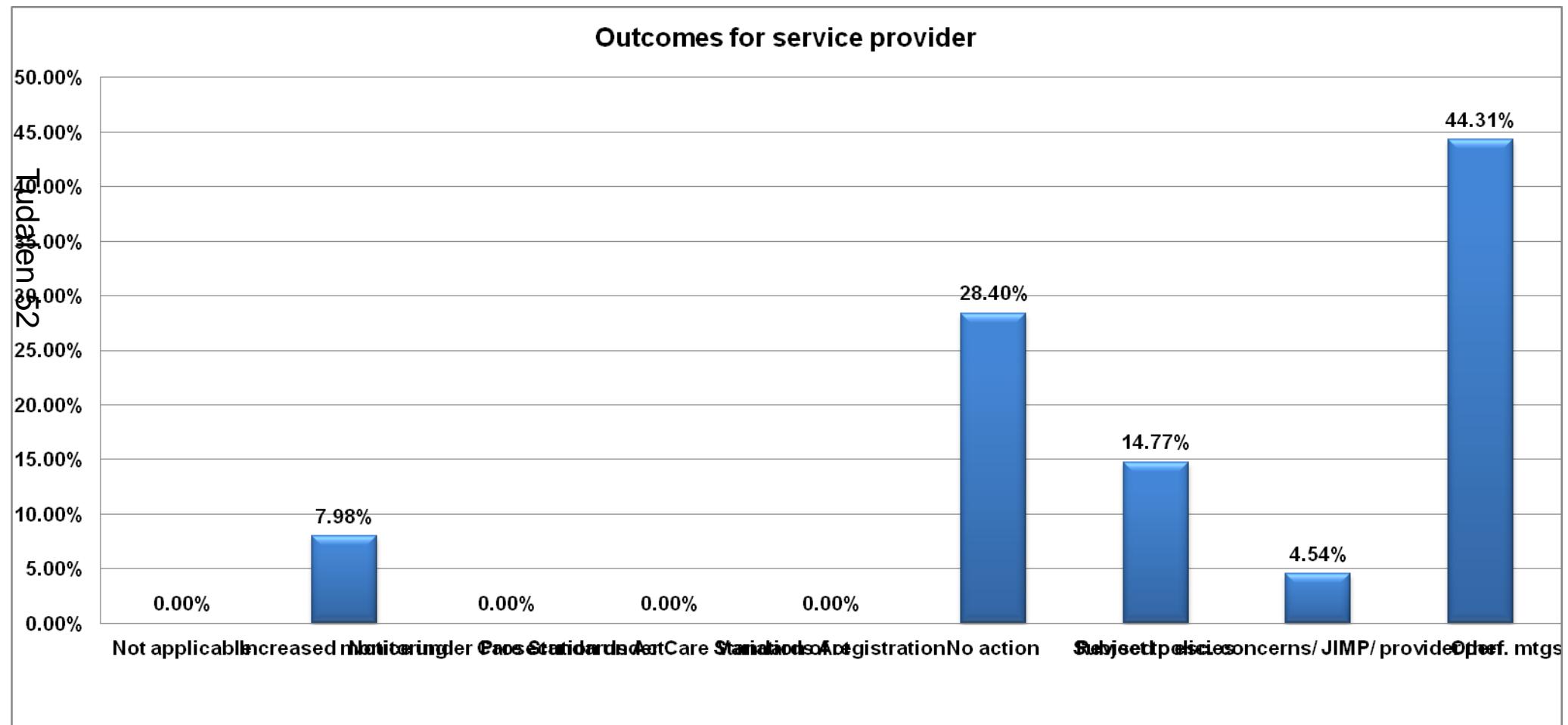

There has been an increase of 85% in extra training compared to the data of 2012 – 2013 plus an increase in 83% in extra supervision for the alleged perpetrator. This could be viewed as positive when you consider the highest category of alleged perpetrators are staff, the extra training and supervision can only strengthen the safeguarding strategy needed to reduce the risks to the more vulnerable within our community.

The data around disciplinary and dismissed has shown an increase from 2012 – 2013 and is consistent with national data. Prosecution remains low as it is across Wales, perhaps demonstrating that the threshold to be referred to the CPS is somewhat higher than that required for the adult protection process. However there is a genuine multi agency approach when dealing with adults at risk between North Wales Police Public Protection Unit and Denbighshire's Adult Protection Team.

10. Outcome for service provider

The most common outcome for the service provider agency was not applicable, possibly as no abuse may have been found or that there was an identified staff member. A positive outcome is that lessons are learnt and policies are revised to improve safeguarding strategies within the organisation. Any breach of regulations identified through adult protection investigation will have action via CSSIW who link closely with Denbighshire County Council Contracts and Commissioning Team.

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Rhagfyr 2014
Awdur yr Adroddiad:	Cydlynnydd Archwilio
Teitl:	Rhaglen Waith Archwilio

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau i'r aelodau ei hystyried.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen waith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Argymhellir y dylai'r Pwyllgor ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd a chymeradwyo, adolygu neu addasu eu rhaglen waith i'r dyfodol fel yr ystyrid yn briodol.

4. Manylion am yr adroddiad

- 4.1 Mae Erthygl 6 yng Nghyfansoddiad y Cyngor yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaeth ac aelodaeth pob Pwyllgor Archwilio, tra bod rheolau trefniadaeth ar gyfer y pwylgorau archwilio i'w cael yn Adran 4 o'r Cyfansoddiad.
- 4.2 Mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn i bwylgorau archwilio baratoi rhaglen waith ar gyfer unrhyw waith yn y dyfodol a'u bod yn adolygu'r rhaglen. Drwy adolygu a blaenoriaethu materion, mae modd i aelodau sicrhau fod y rhaglen waith yn cyflwyno rhaglen dan arweiniad yr aelodau.
- 4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwylgorau archwilio'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Amcan y dull hwn yw hwyluso cael trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob eitem.
- 4.4 Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried rhaglen waith ddrafft ar gyfer cyfarfodydd i ddod fel y nodwyd yn atodiad 1 a'i chymeradwyo, ei hadolygu neu ei diwygio yn ôl yr angen. Wrth benderfynu ar raglen waith, gofynnir i aelodau ystyried:
  - materion a godwyd gan aelodau'r Pwyllgor

- y materion a gyfeiriwyd atynt gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio
- perthnasedd i flaenoriaethau'r Pwyllgor/Cyngor/gymuned
- Cynllun Corfforaethol y Cyngor ac Adroddiad Blynnyddol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
- bodloni'r llwyth gwaith
- amseroldeb
- canlyniadau
- gwybodaeth a materion allweddol i'w cynnwys mewn adroddiadau
- a fydd yr aelod Cabinet arweiniol perthnasol yn cael gwahoddiad i fod yn bresennol (gan ystyried a yw eu presenoldeb yn angenrheidiol neu'n ychwanegu gwerth). (Ym mhob sefyllfa bydd y penderfyniad yn cael ei rannu gyda'r aelod arweiniol perthnasol)
- cwestiynau i'w gofyn i swyddogion / aelodau arweiniol y Cabinet

- 4.5 Wrth ystyried eitemau i'w cynnwys yn y rhaglen waith i'r dyfodol, efallai y byddai aelodau'n cael budd o ystyried y cwestiynau canlynol hefyd wrth benderfynu a yw eitem yn addas neu beidio ar gyfer y rhaglen waith:
- beth yw'r mater?
  - pwy yw'r budd-ddeiliaid?
  - beth sy'n cael ei ystyried mewn man arall
  - beth sydd angen i archwilio ei wybod? a
  - pwy sy'n gallu cynorthwyo?
- 4.6 Fel y nodwyd ym mharagraff 4.2 mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn i bwylgorau archwilio baratoi rhaglen ar gyfer gwaith y dyfodol a'u bod yn eu hadolygu. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar raglen fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. I wneud hyn, mae'n rhaid cyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n nodi diben, pwysigrwydd a chanlyniadau posib yr eitem. Does dim cais o'r fath wedi dod i law i'w ystyried yn y cyfarfod presennol.
- 4.7 Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet
Wrth benderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol mae'n ddefnyddiol i bwylgorau archwilio ystyried rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet. I'r diben hwn, mae rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet wedi'i chynnwys yn Atodiad 2.
- 4.8 Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor
Yn Atodiad 3 o'r adroddiad hwn mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori'r aelodau ar ddatblygiadau yn sgil y penderfyniadau.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio

Dan drefniadau archwilio'r Cyngor mae Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio (GCIGA) yn gweithredu fel pwylgor cydlynus. Mae cyfarfod nesaf y Grŵp i'w gynnal ar 8 Ionawr 2015.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd archwilio effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu'r rhaglen waith cydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i fonitro ac adolygu materion polisi.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd ar gyfer y penderfyniad?

Ni chynhaliwyd Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb er diben yr adroddiad hwn gan nad yw ystyried rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor yn debygol o gael effaith andwyol neu annheg ar bobl sy'n rhannu nodweddion sydd wedi'u diogelu.

8. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu ar ôl ystyried yr eitemau hynny.

9. Pa ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal?

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghori gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen gwaith i'r dyfodol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud lleihau?

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen gwaith i'r dyfodol. Fodd bynnag, wrth adolygu ei raglen waith yn rheolaidd gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd sy'n peri pryer yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y maent yn dod i'r amlwg a bod argymhellion yn cael eu gwneud er mwyn mynd i'r afael â'r risgiau hynny.

11. Grym i wneud Penderfyniad

Yn unol ag Erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor mae'n rhaid i bwyllgorau archwilio'r Cyngor baratoi rhaglen gwaith i'r dyfodol a'i hadolygu.

Swyddog Cyswllt:

Cydlynnydd Archwilio

Rhif Ffôn: (01824) 712554

E-bost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Note: Items entered in **italics** have not been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
5 February 2015	Cllr. David Smith	1	Regional Emergency Planning Service	To report the progress to date with the establishment of a regional service	Consideration of this information will ensure the provision of a resilient and robust Emergency Planning Service that will meet the needs of local residents when emergency situations occur	Rebecca Maxwell/Mile Hitchings/Philip Harrison	February 2014
19 March							
30 April	Cllr. Huw LI Jones	1	AONB Joint Committee	To monitor the progress by the Joint Committee for the new AONB since its establishment	Identification of any risks or problems which may hinder the new committee from delivering its key role in the conservation and enhancement of the area's natural beauty, and consequently impact on the local economy	Howard Sutcliffe	April 2014
June 2015	Cllr. David Smith	1	Regional Emergency Planning Service	To review the operation, management and financial benefits of the new partnership 12 months after its establishment	A guarantee that Denbighshire's residents will be safe and supported in the County experienced a	Rebecca Maxwell	June 2014

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
					natural or man-made disaster		
	Cllr. David Smith	2.	Community Safety Partnership [Crime and Disorder Scrutiny Committee]	To detail the Partnership's achievement in delivering its 2014/15 action plan and its progress to date in delivering its action plan for 2015/16 and its work in complementing that of the Denbighshire Single Integrated Plan and the LSCB	Effective monitoring of the CSP's delivery of its action plan for 2014/15 and its progress to date in delivering its plan for 2015/16 will ensure that the CSP delivers the services which the Council and local residents require	Alan Smith/Liz Grieve/Steve Parker	September 2014
September	Cllr. Bobby Feeley	1.	Single Point of Access	To consider the progress made with the establishment of the Single Point of Access Service	Identification of any problems associated with the Service and actions to address them	Phil Gilroy/Cathy Curtis-Nelson	April 2014

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
Citizens Panel (mid 2015)	To outline the proposed composition of the Panel and the recruitment and appointment process for appointing its members	The formation of a fair and equitable Panel which will form part of the governance arrangements for the Social Service and Health Programme Board and ensure that citizens and service-users views are heard and acted upon	Nicola Stubbins	November 2014

Update following conclusion of inquiry undertaken by the National Crime Agency in to historic abuse in North Wales Children's' Care Homes	To update the Committee of the outcome of the National Crime Agency (NCA) investigation in to the abuse of children in the care of the former Clwyd County Council, and to determine whether any procedures require revision.	Determination of whether any of the Council's safeguarding policies and procedures need to be revised in light of the NCA's findings	Nicola Stubbins	November 2012
---	---	--	-----------------	---------------

For future years

--	--	--	--	--

Information/Consultation Reports

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author	Date Entered
Information (April 2015)	Cat's Paw Theatre Tour in High Schools	To provide an evaluation of the Theatre project in educating secondary school children in relation to exploring safe relationships	Siân Taylor	September 2014

03/12/14 - RhE**Note for officers – Committee Report Deadlines**

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
5 February 2015	22 January	19 March	5 March	30 April	16 April

Partnerships Scrutiny Work Programme.doc

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cabinet Forward Work Plan

Appendix 2

Tudalen 61

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
13 January	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Budget - Recommendations	To consider the final recommendations on the budget	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	3	Review of Town and Area Plans	To consider the review findings	Tbc	Cllr Hugh Evans / Rebecca Maxwell
	4	Modernising Education Programme – Ruthin Area Proposals	To consider proposals for the Ruthin area	Tbc	Cllr Eryl Williams / Jackie Walley
	5	Risk Based Verification Policy (Part 2 item)	To update the current policy taking into account changes in technology and process efficiencies. Which will improve Housing Benefit and Council Tax Reduction Scheme assessments	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Rod Urquhart
	6	Business Rates Write Offs (Part 2 item)	To seek approval for uncollectible Business Rates Debts to be written off	Yes	Cllr Julian Thompson-Hill / Rod Urquhart

Cabinet Forward Work Plan

Tudalen 62

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	7	Corporate Debt Policy		To seek approval for a new policy, which will treat customers with multiple debt types holistically	Yes Cllr Julian Thompson-Hill / Rod Urquhart
	8	6-8 Nant Hall Road and WC Block, Ty Nant, The Former Library and the Central Car Park, Nant Hall Road, Prestatyn		To consider declaring buildings and land surplus to requirements	Yes Cllr Julian Thompson-Hill / David Mathews
	9	DCC Events programme		Tbc	Tbc Councillor Huw Jones / Jamie Groves / Sian Owen
	10	Items from Scrutiny Committees		To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc Scrutiny Coordinator
17 February	1	Finance Report		To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Recommendations of the Strategic Investment Group		To consider the capital bids reviewed by the Strategic Investment Group for inclusion in the 2015-16 capital plan.	Tbc Councillor Julian Thompson-Hill / Paul McGrady / Richard Humphreys
	3	HB/CTRS Telephone Recording Policy		Tbc	Tbc Cllr Julian Thompson_hill / Rod

Cabinet Forward Work Plan

Tudalen 63

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
					Urquhart
	4	Council Tax/Business Rates Telephone Recording Policy	Tbc	Tbc	Cllr Julian Thompson_hill / Rod Urquhart
	5	Discretionary Housing Payments (DHP) Policy 2015/16 onwards	Tbc	Tbc	Cllr Julian Thompson_hill / Rod Urquhart
	6	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
24 March	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Affordable Housing Task and Finish Group	To consider the findings of the Affordable Housing Task and Finish Group	Tbc	Cllr David Smith / Graham Boase
	3	Business Rates Write Offs	To seek approval for uncollectible Business Rates Debts to be written off	Yes	Cllr Julian Thompson_hill / Rod Urquhart
	4	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
28 April	1	Finance Report	To update Cabinet on the	Tbc	Councillor Julian

Cabinet Forward Work Plan

Tudalen 64

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
				current financial position of the Council	Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Items from Scrutiny Committees		To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc
26 May	1	Finance Report		To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc Councillor Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Items from Scrutiny Committees		To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
13 January	29 December	17 February	3 February	24 March	10 March

Updated 02/12/14 - KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Appendix 3

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
6 November 2014	FRAMEWORK FOR DELIVERING HEALTH AND SOCIAL CARE FOR OLDER PEOPLE WITH COMPLEX NEEDS	Resolved: subject to the above observations to note all actions taken to date by all stakeholders to deliver the Statement of Intent for providing integrated services for older people with complex needs.	Recommendation communicated to officers
	7 & 8. LOCALITIES AND HOSPITAL DISCHARGE PROCEDURES	Resolved: subject to the above observations to receive the reports and request that a report on the progress made with the establishment of the SPoA Service be scheduled into the Committee's forward work programme in twelve months' time.	Progress report scheduled into the Committee's forward work programme for early autumn 2015

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Eitem Agenda 9

Yn rhinwedd Paragraff(au) 14 Rhan 4, Atodlen 12A
Deddf Llywodraeth Leol 1972.

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Document is Restricted

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag